

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

นางสาวกนกฤทัย จันทวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

**Factors Relating Member Participation in Business Operations of Agricultural
Groups Ban Dong Integrated Mixed Farming System
at MaeMo District in Lumpang Province**

Miss Kanokruethai Junthawong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง
ชื่อและนามสกุล นางสาวกนกฤทัย จันทวงศ์
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ก้องพร ทองใบ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ก้องพร ทองใบ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิชัยกุล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวิน ชินะโชติ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
ผู้ศึกษา นางสาวกนกฤทัย จันทวงศ์ **รหัสนักศึกษา** 2583001009 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง (2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของ
สมาชิกในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินธุรกิจกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนิน
ธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสาน
บ้านดง 99 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 79 คน
ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าเอฟ และ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกร
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) สมาชิกที่มีระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับ
การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกรที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
(3) ปัจจัยการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน
ที่ได้รับ และด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการมีส่วนร่วม
ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกร อยู่ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ ปัจจัยการมีส่วนร่วม สมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

Independent Study title: Factors Relating Member Participation in Business Operations of Agricultural Groups Ban Dong Integrated Mixed Farming System at MaeMo District in Lumpang Province

Author: Miss Kanokruethai Junthawong; **ID:** 2583001009;

Degree: Master of Business Administration;

Independent Study advisor: Dr. Kingporn Thongbai, Associate Professor;

Academic year: 2020

Abstract

This study aims to (1) study the level of member's participation in business operations of agricultural groups Ban Dong integrated mixed farming system at Mae Mo District in Lumpang Province, (2) compare the level of member's participation in business operations of agricultural groups Ban Dong integrated mixed farming system at Mae Mo District in Lumpang Province, classified by personal factors, and (3) study the relationship between business operations factors and the level of member's participation in business operations of agricultural groups Ban Dong integrated mixed farming system at Mae Mo District in Lumpang Province.

This study was a survey research. The studied populations was 99 members of agricultural groups Ban Dong integrated mixed farming system. The sample size were defined using Taro Yamane's Formula as a total of 79 persons through sample random sampling method. A questionnaire was used as an instrument for data collection. The statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, t-Test, One-way ANOVA and Pearson's Correlation Test.

The finding of the study indicated as follows: (1) the overall member's participation in business operations of agricultural groups was at a high level. (2) Personal factors under classification of different educational levels and average monthly income had different level of member's participation in business operations of agricultural groups at statistical significance level of 0.05. (3) The overall business operations factors namely ownership, dividend and average cash back, welfare benefit of member agricultural groups were positively related to member's participation in business operations of agricultural groups at a moderate level, at statistical significance level of 0.01.

Keywords: Participative Factor, Member, Agricultural Groups Ban Dong Integrated Mixed Farming System

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและการให้คำปรึกษา รวมทั้งความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิชัยกุล กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไ้วณ ที่นี้ด้วย ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้และคำแนะนำต่าง ๆ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ขอขอบคุณรุ่นพี่ และเพื่อนๆ ทุกคนทุกท่านในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการที่ช่วยสนับสนุนและแบ่งปันความรู้ ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานที่ให้โอกาสในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ และขอขอบพระคุณครอบครัวของข้าพเจ้าที่คอยให้กำลังใจและเป็นแรงผลักดัน

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่ง งานศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ นำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อไปได้ และหากการศึกษาค้นคว้านี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาต้องขออภัยมา ณ ที่นี้

กนกฤทัย จันทวงศ์

สิงหาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
สมมติฐานการศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	16
ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	41
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจ	46
ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ผสมผสานบ้านดง	53
ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ผสมผสานบ้านดง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	62
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปการวิจัย	69
อภิปรายผล	75
ข้อเสนอแนะในการศึกษา	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	87
ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)	88
ข. ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	91
ค. แบบสอบถาม	94
ประวัติผู้ศึกษา	101

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	46
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ในภาพรวม	48
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร	49
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความน่าเชื่อถือของ คณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร	49
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของ กลุ่มเกษตรกร	50
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกร มีความเหมาะสม	50
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็น แหล่งเงินทุนการกู้ยืม	51
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านเงินปันผลและ เงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ	52
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านสวัสดิการของสมาชิก กลุ่มเกษตรกร	52
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ในภาพรวม	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	54
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	55
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร	55
ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	56
ตารางที่ 4.15	แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามเพศ ...	57
ตารางที่ 4.16	แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามอายุ ...	58
ตารางที่ 4.17	แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามระดับการศึกษา	59
ตารางที่ 4.18	แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามรายได้	60
ตารางที่ 4.19	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกด้านการรับผลประโยชน์จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่	61
ตารางที่ 4.20	แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก	62
ตารางที่ 4.21	แสดงปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในภาพรวม	63
ตารางที่ 4.22	แสดงปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.23 แสดงปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน.....	65
ตารางที่ 4.24 แสดงปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร.....	66
ตารางที่ 4.24 แสดงปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์.....	67

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1 บันไดการมีส่วนร่วม (Participation ladder)	25
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง	27

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งอาชีพเกษตรกรรมเป็นที่ทราบกันว่า มีความเสี่ยงสูงและต้องอาศัยปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เช่น ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยเคมี ตลอดจนพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพ เมื่อผลิตผลออกมาก็ต้องตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งการตลาดเป็นปัญหาอันหนึ่งที่เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง รวมทั้งเกษตรกร หลายคนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ ก็ต้องตกเป็นเครื่องมือของพ่อค้าคนกลาง ตลอดจนขาดแคลน เงินลงทุนที่จะใช้ในการจัดหาปัจจัยการผลิต ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

เกษตรกร เริ่มมีการรวมตัวกันเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2498 อย่างไม่เป็นทางการ เรียกว่า กลุ่มชาวนา และหลังจากนั้นทางราชการได้ส่งเสริมให้ตั้งกลุ่มชาวนาขยายไปทั่วประเทศ โดยใช้ การจดทะเบียนไว้เป็นหลักฐานแต่ไม่ได้เป็นนิติบุคคล จนเมื่อกรมส่งเสริมการเกษตร ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2510 กลุ่มชาวนาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นกลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อให้มีความหมายกว้างขึ้นสามารถครอบคลุมอาชีพการเกษตรทุกสาขา ซึ่งได้เพิ่มขยายจำนวนขึ้นตามลำดับ เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรที่มีได้เป็นนิติบุคคลไม่สามารถดำเนินธุรกิจการค้าได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรับรองกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงพยายามหาทางสนับสนุนให้มีกฎหมายรับรองกลุ่มเกษตรกรให้เป็นนิติบุคคล ซึ่งได้เสนอกฎหมายนี้ให้รัฐบาลพิจารณา เมื่อปี พ.ศ.2504 เป็นเวลา 10 ปีเศษ รัฐบาลจึงได้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 140-141 เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2515 แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 ให้มีบทบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรโดยมีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลและสามารถดำเนินธุรกิจต่างๆได้ ปัจจุบันได้มีการแก้ไขอีกครั้งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 140 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2547 ได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 141

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับมอบภารกิจารดูแลและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรจากกรมส่งเสริมการเกษตรเมื่อวันที่ 4 ธ.ค.2545 ซึ่งกรมฯ ได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนานิติบุคคลกลุ่มเกษตรกรให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับการส่งเสริมและพัฒนาเช่นเดียวกับสหกรณ์ คือ ส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการดำเนินงาน

ของกลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และพัฒนาเกษตรกรประเภททำนา ทำไร่ ทำสวน ผู้ทำประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผู้เลี้ยงสัตว์ และกลุ่มเกษตรกรอื่นๆ สู่กลุ่มเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ

กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีการดำเนินธุรกิจหลายอย่าง เพื่อช่วยเหลือมวลสมาชิกได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ (เงินกู้) ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และ ธุรกิจรวบรวม จากการดำเนินธุรกิจดังกล่าว ทำให้มีผลกำไรทุกปี ซึ่งทำให้กลุ่มเกษตรกรได้พัฒนาจนสามารถเป็นที่ต้องการขอมวลสมาชิกเป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรยังมีปัญหาหลายด้าน จากรายงานผลการตรวจสอบบัญชี และงบแสดงฐานะทางการเงินของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ลำปาง พบว่ากลุ่มเกษตรกรมีสมาชิก 99 คน มีการดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ (เงินกู้) ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และ ธุรกิจรวบรวม ซึ่งหากเปรียบเทียบกับปีก่อนพบว่ากลุ่มเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจลดลงถึง 199,691.26 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.62 และผลกำไรสุทธิลดลง จำนวน 42,462.99 บาท เนื่องจากสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจจำนวนน้อยลง อีกทั้งมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัส COVID -19 ภาวะภัยแล้งและสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อการทำงานทำชะลอตัวลง ความมั่นคงด้านรายได้ไม่แน่นอน ในขณะที่ภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สินเพิ่มสูงขึ้น อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรควรติดตามสถานการณ์และปรับปรุงแผนการบริหารให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ดังกล่าว

ดังนั้น สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง ต้องการทราบถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริม การมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถให้บริการได้ตรงตามความต้องการของสมาชิก นอกจากนี้ยังนำมาใช้เป็นแนวทางการแนะนำส่งเสริมสมาชิกกลุ่มเกษตรกรให้มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นด้วย

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

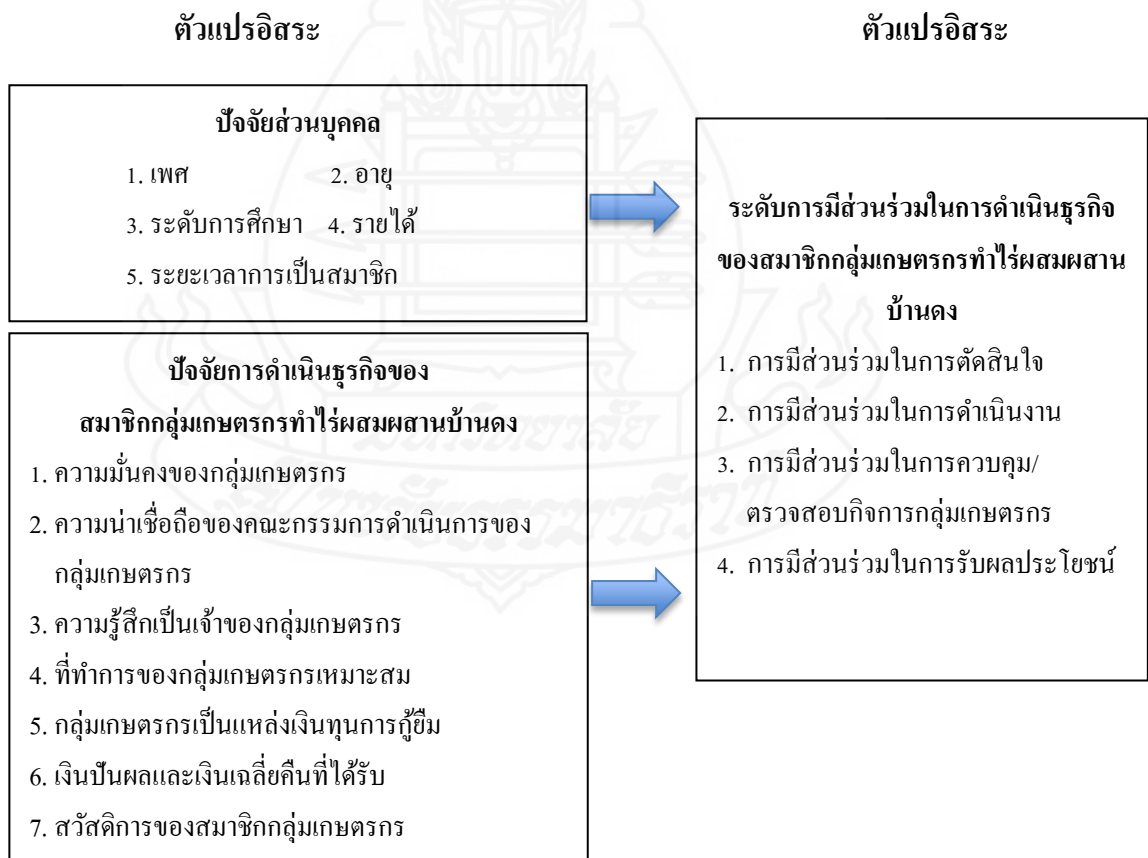
2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง

2.2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงอำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง

2.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอมะแมะ จังหวัดลำปาง

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

4.1 ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง อยู่ในระดับมาก

4.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยรวม อยู่ในระดับมาก

4.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่แตกต่างกัน มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ที่แตกต่างกัน

4.4 ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง จังหวัดลำปาง จำนวน 99 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ ประชากรที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane กำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำนวน 79 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้างนี้เป็นการศึกษาปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ได้แก่

- 1) ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร
- 2) ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร
- 3) ความรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร

4) ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม

5) กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

6) เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ

7) สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

และศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
ทำไร้ผสมผสานบ้านดง 4 ด้าน ได้แก่

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

3) การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร

4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

5.3 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือนมีนาคม 2564
ถึงเดือนสิงหาคม 2564

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น
เสนอแนะหรือการลงมือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ในการวางแผน การดำเนินงาน
การแก้ปัญหาการรับผิดชอบ และการรับผลประโยชน์ เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร
การศึกษาการมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือเรียบร้อยแล้ว
แล้วต่อมจะต้องร่วมกันตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การเข้าร่วมในการดำเนินงานตาม
กิจกรรม หรือโครงการต่างๆ

3) การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร หมายถึง การ
กำกับดูแลติดตามตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ขององค์การเป็นไปตามมาตรฐาน
แผน วัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ต้องมีการปรับปรุง
แก้ไข และพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การได้รับผลประโยชน์จาก
การเข้ามามีส่วนร่วม เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน

6.2 กลุ่มเกษตรกร หมายถึง กลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวของเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมประเภทเดียวกันในตำบล โดยได้ผนึกกำลังความคิด กำลังกายและกำลังทรัพย์ ดำเนินกิจการร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อป้องกันสิทธิและผลประโยชน์ของเกษตรกร เผยแพร่ความรู้และ ความชำนาญในการประกอบอาชีพและเพิ่มผลผลิต การดำเนินธุรกิจและจัดหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมให้แก่สมาชิก เพื่อยกระดับฐานะการครองชีพของเกษตรกรให้ดีขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

สมาชิกกลุ่มเกษตรกร หมายถึง สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 99 คน

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาในการเป็นสมาชิก

6.3 การดำเนินธุรกิจ หมายถึง การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ประกอบด้วยธุรกิจในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจ 7 ด้าน ได้แก่

1) ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกรหมายถึง สถานการณ์หรือลักษณะบางประการของงานที่ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ทำให้บุคคลมีความรู้สึกอย่างไรอย่างหนึ่งต่องานที่ได้รับ

2) ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร หมายถึง คณะกรรมการสามารถทำงานได้ตามหน้าที่ที่กำหนด ภายในเวลาที่กำหนด ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้

3) ความรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร คือ ระดับของความคิดและความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการพัฒนาตนเอง ในบริบทของงานที่อยู่ในรับผิดชอบ และเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าหรือความสำคัญในบทบาทที่รับผิดชอบอยู่ในกลุ่มเกษตรกร

4) ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม หมายถึง สถานที่ สำหรับดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยคำนึงถึง ค่าไร ค่าใช้จ่าย พนักงาน ความสัมพันธ์กับสมาชิก ความสะดวกตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ดี

5) กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม หมายถึง แหล่งที่มาของเงินลงทุนเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ

6) เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ เงินปันผลคือผลตอบแทนที่จ่ายให้กับผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นที่ถือครองอยู่และ เงินเฉลี่ยคืน คือ เงินที่จ่ายคืนให้กับสมาชิกผู้เสียดอกเบี้ย โดยคิดจากดอกเบี้ยเงินกู้ ที่สมาชิกจ่ายให้แก่กลุ่มเกษตรกร

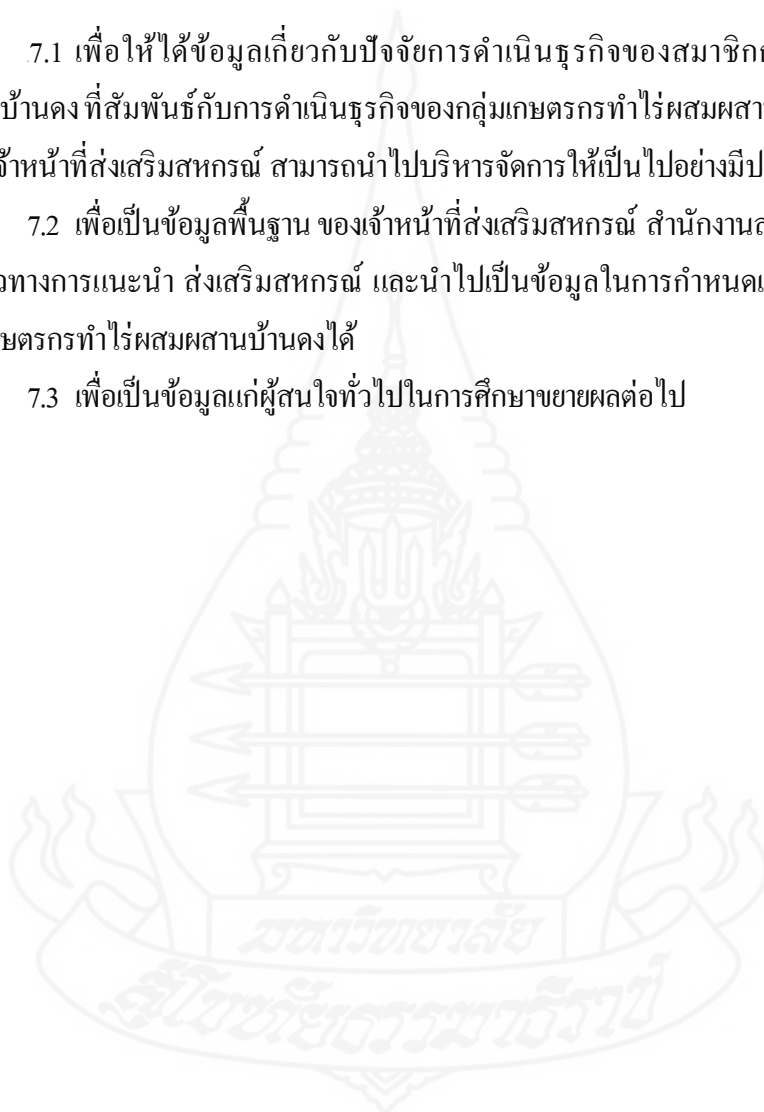
7) สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หมายถึงการดูแลให้การช่วยเหลือในเรื่อง
ทุกข์สุขและความสะดวกสบาย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร้
ผสมผสานบ้านดงที่สัมพันธ์กับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร้ผสมผสานบ้านดงเพื่อให้กลุ่ม
เกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สามารถนำไปบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง
ใช้เป็นแนวทางการแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์ และนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแผนการดำเนินธุรกิจ
ของกลุ่มเกษตรกรทำไร้ผสมผสานบ้านดงได้

7.3 เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้สนใจทั่วไปในการศึกษาขยายผลต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยได้ทบทวนเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
3. ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร

เกษตรกร เริ่มมีการรวมตัวกันเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2498 อย่างไม่เป็นทางการ เรียกว่า กลุ่มชาวนา และหลังจากนั้นทางราชการได้ส่งเสริมให้ตั้งกลุ่มชาวนาขยายไปทั่วประเทศ โดยใช้ การจดทะเบียนไว้เป็นหลักฐานแต่ไม่ได้เป็นนิติบุคคล จนเมื่อกรมส่งเสริมการเกษตร ก่อตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2510 กลุ่มชาวนาจึงเปลี่ยนชื่อเป็นกลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อให้มีความหมายกว้างขึ้นสามารถครอบคลุมอาชีพการเกษตรทุกสาขา ซึ่งได้เพิ่มขยายจำนวนขึ้นตามลำดับ เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรที่มีได้เป็นนิติบุคคลไม่สามารถดำเนินธุรกิจการค้าได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรับรองกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงพยายามหาทางสนับสนุนให้มีกฎหมายรับรองกลุ่มเกษตรกรให้เป็นนิติบุคคล ซึ่งได้เสนอกฎหมายนี้ให้รัฐบาลพิจารณา เมื่อปี พ.ศ.2504 เป็นเวลา 10 ปีเศษ รัฐบาลจึงได้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 140-141 เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2515 แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 ให้มีบทบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรโดยมีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และสามารถดำเนินธุรกิจต่างๆ ได้ ปัจจุบันได้มีการแก้ไขอีกครั้งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 140 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2547 ได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 141

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับมอบภารกิจการดูแลและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรจาก กรมส่งเสริมการเกษตรเมื่อวันที่ 4 ธ.ค.2545 ซึ่งกรมฯ ได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนานิติบุคคล กลุ่มเกษตรกรให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับการส่งเสริมและพัฒนาเช่นเดียวกับสหกรณ์ คือ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม โดยหลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการดำเนินงาน ของกลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และพัฒนากลุ่มเกษตรกรประเภททำนา ทำไร่ ทำสวน ผู้ทำประมงหรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผู้เลี้ยงสัตว์ และกลุ่มเกษตรกรอื่นๆ สู่กลุ่มเกษตรกรดีเด่น ระดับประเทศ

1.1 ความหมายของกลุ่มเกษตรกร

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร (2547) กล่าวว่า กลุ่มเกษตรกร หมายความว่า กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกานี้

1.2 การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร (2547) บุคคลประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลักจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาจร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกาและสมาชิกต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว และมีกิจการหรือภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ ที่กลุ่มเกษตรกรนั้นดำเนินการอยู่

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมเกษตรกร เกษตรกรที่จะรวมกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรต้อง

- 1) เป็นบุคคลธรรมดาบรรลุนิติภาวะและมีสัญชาติไทย
- 2) เป็นบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก
- 3) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

4) มีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมประเภทเดียวกัน และมีภูมิลำเนาในท้องที่เดียวกัน

5) มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

6) ไม่เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรอื่นหรือสมาชิกสหกรณ์ที่มีวัตถุประสงค์ ในการให้กู้ยืมเงินในขณะเดียวกัน และในครอบครัวหนึ่งให้เป็นสมาชิกได้หนึ่งคน

7) สมัครงร่วมกันลงทุนด้วยการถือหุ้นอย่างน้อยคนละหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่ง ในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด

8) ยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเกษตรกรและข้อบังคับที่ร่วมกัน กำหนดขึ้นโดยเคร่งครัด โดยจัดทำบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้ซึ่งประสงค์จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เมื่อรวบรวมเกษตรกรตามขั้นตอนที่ 1 แล้วให้ดำเนินการ

- 1) จัดประชุมเกษตรกรผู้ซึ่งประสงค์จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
 - (1) เลือกบุคคลจากที่ประชุมจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน เป็นคณะผู้ก่อการ
 - (2) กำหนดชื่อกลุ่มเกษตรกรตามประเภทเกษตรกรรม
- 2) คณะผู้ก่อการต้องดำเนินการ
 - (1) กำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกรตามประเภทเกษตรกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก
 - (2) จัดทำบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
 - (3) จัดทำร่างข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งอย่างน้อยต้องมี
- 3) คณะผู้ก่อการจัดประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดย
 - (1) นัดประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
 - (2) จัดทำระเบียบวาระการประชุม
 - (3) จัดเตรียมบัญชีรายชื่อผู้เข้าประชุม
 - (4) จัดเตรียมสมุดบันทึกรายงานการประชุม
 - (5) จัดประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เพื่อทราบชื่อกลุ่มเกษตรกรจัดประชุม ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร การกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร และพิจารณาร่างข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร เพื่อกำหนดให้เป็นข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร

ในการจัดประชุมทุกครั้งต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแห่งท้องที่ กรณีภูมิภาคหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ 1 หรือพื้นที่ 2 กรณีกรุงเทพมหานคร เข้าร่วมประชุมด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร คณะผู้ก่อการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร ต่อนายทะเบียน กลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่ ที่จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผ่านสำนักงานสหกรณ์จังหวัด แห่งท้องที่ กรณีภูมิภาค หรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ 1 หรือพื้นที่ 2 กรณีกรุงเทพมหานครเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

เอกสารการขอจดทะเบียนกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วย

- 1) คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรจำนวน 1 ฉบับ
- 2) ร่างข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกรจำนวน 4 ฉบับ
- 3) บัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำนวน 2 ชุด
- 4) สำเนารายงานการประชุมเกษตรกรผู้ซึ่งจะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรจำนวน 2 ชุด
- 5) สำเนารายงานการประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำนวน 2 ชุด

ขั้นตอนที่ 4 การจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแห่งท้องที่
กรณีภูมิภาค หรือ สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ 1 หรือ พื้นที่ 2 กรณีกรุงเทพมหานคร จัดส่ง
เอกสารการจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรตามขั้นตอนที่ 3 ให้นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด
แห่งท้องที่ที่จะจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อพิจารณารับจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร นายทะเบียน
กลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่พิจารณารับจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเป็น 3 กรณีดังนี้

กรณีที่ 1 คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรมีเอกสารครบถ้วนและถูกต้อง นายทะเบียน
กลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่รับจดทะเบียน โดย

- 1) ออกใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
- 2) จดทะเบียนข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร
- 3) แจ้งการรับจดทะเบียนให้กลุ่มเกษตรกร
- 4) แจ้งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดแห่งท้องที่
- 5) แจ้งสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แห่งท้องที่
- 6) แจ้งสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

กรณีที่ 2 คำขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร หรือข้อบังคับของกลุ่มเกษตรกร
มีรายการไม่ถูกต้องครบถ้วน นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่สั่งให้ผู้ก่อการ
แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้อง หรือส่งเอกสารให้ครบถ้วน

กรณีที่ 3 นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่ไม่รับจดทะเบียน
ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงเหตุผลให้ผู้ก่อการทราบ โดยไม่ชักช้า ผู้ก่อการมีสิทธิอุทธรณ์
ต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดภายใน 30 วัน
นับแต่วันที่ได้รับการไม่รับจดทะเบียน รัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ก่อการ
ทราบภายใน 60 วัน นับแต่วันรับอุทธรณ์คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด

ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินการหลังจากได้รับจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร

- 1) กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับจดทะเบียนแล้วมีสภาพเป็นนิติบุคคล
- 2) บุคคลตามบัญชีเกษตรกรผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร มีสถานภาพเป็น
สมาชิกตั้งแต่วันที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดแห่งท้องที่รับจดทะเบียน และได้ชำระ
ค่าหุ้น ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ตามจำนวนที่กำหนดครบถ้วนและลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก
โดยคณะผู้ก่อการต้องจัดทำ

- (1) ใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (2) ทะเบียนสมาชิก
- (3) ทะเบียนหุ้น

- (4) ออกใบเสร็จรับเงินค่าหุ้นและค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 3) คณะผู้ก่อการมีอำนาจหน้าที่ และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร และดำเนินกิจการของกลุ่มเกษตรกรได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ
- 4) คณะผู้ก่อการต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายใน 90 วัน นับแต่วันรับใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อ
- (1) เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
 - (2) เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ
 - (3) กำหนดวงเงินดำเนินกิจการ
 - (4) กำหนดแผนดำเนินงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี
 - (5) มอบหมายการตั้งปวงให้คณะกรรมการดำเนินการ โดย
 - ก. นัดประชุมสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
 - ข. จัดทำระเบียบวาระการประชุม
 - ค. จัดเตรียมบัญชีลงชื่อผู้เข้าประชุม
 - ง. จัดเตรียมสมุดบันทึกรายงานการประชุม
 - จ. จัดประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก
- 5) กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับจดทะเบียนแล้ว ปรากฏว่า
- (1) ไม่มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายใน 90 วัน นับแต่วันรับใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
 - (2) กลุ่มเกษตรกรไม่เริ่มดำเนินการภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้เลิกกลุ่มเกษตรกร

1.3 การดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร (2547)

- 1) กลุ่มเกษตรกรมีอำนาจปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้
- (1) ดำเนินการผลิต การค้า การบริการ และดำเนินการธุรกิจอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
 - (2) จัดให้มีสวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว
 - (3) ให้บริการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว
 - (4) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
 - (5) ร่วมทุนในการประกอบกิจการกับกลุ่มเกษตรกรอื่น

(6) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือกลุ่มเกษตรกรอื่นตามระเบียบที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(7) ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจ้างหรือรับจํานำซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

(8) จัดให้ได้มา ซื้อ ตีกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครอบครอง กู้ยืม เช่าเช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่าซื้อ จ้างหรือจํานำ ขายหรือจําหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน

(9) การกระทำกิจการอื่นใดที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

การดำเนินกิจการ จะต้องจำกัดอยู่ในวงเงินที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดเห็นชอบ

2) การรับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด ถ้าการให้เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นกำหนดไว้เพื่อการใด ให้ใช้เพื่อการนั้น ถ้ามิได้กำหนดไว้ให้จัดสรรเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นเป็นทุนสำรองของกลุ่มเกษตรกร

3) ให้กลุ่มเกษตรกรมีคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนและไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก ตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

คณะกรรมการต้องดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของกลุ่มเกษตรกรและมติที่ประชุมใหญ่ รวมทั้งระเบียบและคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

ให้คณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนของกลุ่มเกษตรกรในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ

4) ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ หรือผู้จัดการของกลุ่มเกษตรกร

(1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต

(2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่

(3) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดท้ายให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

5) ให้คณะกรรมการจัดให้มีทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นตามแบบที่นายทะเบียน สหกรณ์กำหนด เก็บรักษาไว้ที่สำนักงานของกลุ่มเกษตรกร เพื่อตรวจสอบได้

6) ให้กลุ่มเกษตรกรมีผู้ตรวจสอบกิจการคนหนึ่งหรือหลายคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ เพื่อทำการตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกรและทำรายงานการตรวจสอบเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

7) ให้ผู้ก่อการ (ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจ้างหรือรับจํานำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก) ร่วมกันจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันรับใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

การประชุมใหญ่สามัญครั้งต่อไป ให้คณะกรรมการเรียกประชุมภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีของกลุ่มเกษตรกรปีละหนึ่งครั้ง

8) เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้
ในกรณีดังต่อไปนี้ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่

(1) ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ

(2) ปรากฏหรือทราบว่าคุณสมบัติของหุ้นเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นเรือนหุ้น ที่ชำระแล้ว

(3) ได้รับคำร้องขอของสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดซึ่งได้เข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ

ถ้าคณะกรรมการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามกรณีดังกล่าว ให้นายทะเบียน กลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ภายในระยะเวลาตามที่นายทะเบียน กลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดเห็นสมควร

9) การประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกอาจมอบอำนาจเป็นหนังสือให้สมาชิกอื่นมาประชุม แทนตนได้ แต่ผู้รับมอบนั้นจะรับมอบอำนาจเกินสามรายไม่ได้

10) ในการประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกร ถ้าสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งในสิบสี่วันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าสามสิบคน ให้ถือเป็นองค์ประชุมเว้นแต่เป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมตาม เมื่อมีเหตุ

อันสมควรได้รับคำร้องขอของสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ซึ่งได้เข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ

11) สมาชิกคนหนึ่งแม้จะถือหุ้นจำนวนเท่าใดก็ตาม ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

- (1) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (2) การควบกลุ่มเกษตรกร
- (3) การเลิกกลุ่มเกษตรกร
- (4) การอื่นใดที่ข้อบังคับกำหนดให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม

ของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

12) ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของกลุ่มเกษตรกร ให้กันไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการกันไว้เป็นทุนสำรอง ที่ประชุมใหญ่อาจมีมติให้จ่ายตามข้อบังคับในกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) เงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามสัดส่วนธุรกิจได้ทำไว้กับกลุ่มเกษตรกร

ในระหว่างปี

(3) เงินโบนัสแก่กรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกร ตามที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

(4) เป็นทุนสะสมไว้ตามที่กำหนดในข้อบังคับ เมื่อมีเงินเหลือจากการจ่ายจากเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินโบนัสกรรมการ

13) ทุนสำรองที่กันไว้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ จะถอนจากบัญชีทุนสำรองได้เพื่อชดเชยการขาดทุนเท่านั้น

14) เงินของกลุ่มเกษตรกรอาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

(1) ฝากในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารออมสินหรือธนาคารอื่น ๆ ที่ช่วยเหลือทางการเงินแก่กลุ่มเกษตรกร

(2) ฝากที่ธนาคารอื่น ในกรณีไม่มีธนาคารธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารออมสินหรือธนาคารอื่น ๆ ที่ช่วยเหลือทางการเงินแก่กลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์ในท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัด

(3) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาล

14) ให้คณะกรรมการจัดให้มีการทำงานบุคคลทุกกรอบสิบสองเดือนอันจัดว่าเป็นรอบปีทางบัญชีของกลุ่มเกษตรกรอย่างน้อยครั้งหนึ่ง

งบคูลนั้นต้องมีรายการแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของกลุ่มเกษตรกรกับทั้งบัญชีกำไรขาดทุนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

งบคูลนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกร ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้ส่งสำเนางบคูลซึ่งที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้วไปยังนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

15) ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งผู้สอบบัญชี เพื่อตรวจสอบบัญชีของกลุ่มเกษตรกร การตรวจสอบบัญชีนั้น ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1 ความหมายการมีส่วนร่วม

นิวสตรอม และเดวิส (Newstrom and Davis, 1985) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเกี่ยวข้องในด้านจิตใจ และอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลในสถานการณ์กลุ่ม ที่จะกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์ที่จะกระทำในสิ่งที่บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม และแบ่งความรับผิดชอบกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มทำให้เกิดการมีส่วนร่วม เช่นเดียวกับแนวคิดของ โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทว่า หมายถึง ความร่วมมือของท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือสถานการณ์ใดๆ ก็ตามที่ต้องการให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายของการพัฒนาที่เกิดขึ้นโดยหน่วยงานพัฒนาและรัฐบาลกลุ่มประเทศด้วยพัฒนา

วิลเลียม (William, 1980 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, 2550, หน้า 9) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางสังคมด้านจิตใจและอารมณ์ (Mental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็น เหตุเร้าใจให้กระทำการให้ (Contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม

ปวีณสมร ดาวเรือง (2562) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการ และทิศทางการเปลี่ยนแปลง และมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้น

และการมาร่วมปฏิบัติการได้ จะต้องตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมดโดยกลุ่ม หรือในนามของกลุ่ม หรือกระทำกระทำผ่านองค์กร ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุ ถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ

วรรณ วรศาสตร์ (2558) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาว่า หมายถึง “การที่ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อวางแผนการดำเนินงาน การรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา และการประเมินผลโครงการพัฒนา อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเปิด โอกาสให้ประชาชน สามารถที่จะกำหนดเป้าหมาย และการเปลี่ยนแปลงหรือกระทำ การไปสู่ เป้าหมายนั้นๆ ด้วยตัวของเขาเอง โดยการระดมพลังสร้างสรรค์ในชุมชนทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ความคิดริเริ่ม ความต้องการทักษะ ความรู้ ทุน แรงงานทรัพยากรชุมชน โดยการแก้ปัญหาชุมชนบน พื้นฐานของการพึ่งตนเองของชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้”

พงศธร มณีวงษ์ (2557) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การรวมกัน ของสมาชิกชุมชน ในการพัฒนาชุมชนหรือหมู่บ้านของตนเอง ระหว่างสมาชิกด้วยกัน ระหว่าง สมาชิกกับองค์กร ทั้งนี้ด้วยข้อเท็จจริงและความเชื่อที่ว่า งานจะสำเร็จได้ก็ด้วยการมีส่วนร่วมของ สมาชิกซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือแห่งการดำรงชีวิตในสังคมเดียวกัน โดยร่วมกระทำในด้านต่างๆ ดังนี้

1) ร่วมในการรับรู้ ในการได้รับข่าวสาร ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่ง ที่จะรู้ข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมือง ความรู้หรือวิชาการต่างๆ ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า ทางวัฒนธรรม เป็นการตกทอดทางสติปัญญาของมนุษย์จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง สังคมหนึ่งสู่สังคมหนึ่งเป็นสิ่งสาธารณะ

2) ร่วมคิดจากการได้รับรู้ นำมาสู่การคิดพิจารณา มีโอกาสแสดงความเห็นเสวนา แลกเปลี่ยนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่มีคุณภาพ

3) ร่วมตัดสินใจ มีโอกาสที่จะตัดสินใจรับหรือไม่รับกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ชุมชนกับชีวิตของตนอันถือวามนุษย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันแล้วผลที่เกิดขึ้นย่อมเป็น สิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการสอดคล้องกับปัญหาเกิดความรักความหวงแหนมีความรู้สึกเป็น เจ้าของและต้องดูแลรักษา

4) ร่วมวางแผนและดำเนินการ การวางแผนร่วมกันและการดำเนินการร่วมกัน ย่อมเกิดพลังมหาศาลในการทำให้โครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ ได้รับความสำเร็จอย่างรวดเร็ว

5) ร่วมประเมินผล ประเมินสภาพกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการแล้วหรือกิจกรรมที่จะ ดำเนินการต่อไป

6) ร่วมรับผิดชอบ การคงอยู่ของกิจกรรมนั้น ไม่มีใครปฏิเสธว่าเป็นผลมาจากการรับผิดชอบและการปฏิบัติดูแลรักษาร่วมกัน สำหรับสิ่งที่เกิดผลเสียหายหากมีการรับ “ผิด” ก็จะพบกับสิ่งที่ “ชอบ” พลวัตของกิจกรรมก็จะต่อเนื่องต่อไป

7) ร่วมรับผลประโยชน์ในงานพัฒนาชุมชนผลของกิจกรรมย่อมตกแก่สมาชิกชุมชนส่วนชุมชนจะกระจายผลประโยชน์ไปสู่สมาชิกแต่ละคนได้อย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของชุมชนนั้น

วิไลพร ชันแก้ว (2558) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวบุคลากรเอง การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้น ผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่ามนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

ธัญรัตน์ มาลัย (2558) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสีย ได้มีโอกาสแสดงทัศนะแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้ เรียนรู้ การปรับเปลี่ยน โครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

จากความหมายต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น การมีส่วนร่วม ตามความหมายของผู้ศึกษา หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มคนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือดำเนินการต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ ในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือการตัดสินใจ ในการดำเนินการ และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการประเมินผล เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนการแก้ไขปัญหาของตนและชุมชนและสังคม

2.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

วาทิตา ตูงดิวงค์ (2562) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเริ่มตั้งแต่ การรับรู้ รับทราบนโยบายและแผนงาน รับทราบปัญหาของเขาร่วมคิดร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาของตนเอง ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยทั่วไป ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหรือ 4 ร่วม ได้แก่

1) ร่วมรับรู้ ได้แก่ รับรู้ รับทราบปัญหาของตนเอง นโยบายและแผนงาน ฯลฯ เป็นขั้นตอนการมีส่วนร่วมตั้งแต่แรกเริ่ม ประชาชนและชุมชนมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามรัฐธรรมนูญ (people and community right to know) การรับรู้ รับทราบเป็นการระบวนการหรือขั้นตอนที่สำคัญต่อการเริ่มต้นของการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนได้รับ จำต้องชี้แจงโดยละเอียดทั้งข้อดีและข้อเสียของโครงการนโยบายหรือแผนงานนั้น

2) ร่วมคิด ได้แก่ ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมกันตัดสินใจ (decision making) เป็นการมีส่วนร่วมในการแสดงออกด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบการประเมินปัญหา หรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหา แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน

(1) การมีส่วนร่วมขั้นต้น (initial decision) เป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริง วิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ

(2) การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ (ongoing decision) เป็นการหาโอกาส หรือช่องทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ

(3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปฏิบัติการ (operation decision) เป็นการสรรหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการ ได้แก่อาสาสมัคร ผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมกันตามประเพณี

3) ร่วมทำได้แก่ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (implementation) เป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน และเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการ และผลงานที่ปรากฏ คือ

(1) การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร (resource contribution) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสละแรงกาย การสละเงิน ร่วมลงทุน การให้วัสดุอุปกรณ์ และการให้คำแนะนำซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะให้ความเต็มใจ

(2) การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการ (programmer enlistment activities) หากเป็นการบังคับให้เข้าปฏิบัติงานในโครงการ การมีส่วนร่วมจะต่างไปจากการให้ความร่วมมือ เพราะการบังคับนั้น ผลประโยชน์ (benefits) จะไม่ใช่สิ่งสำคัญ แต่ถ้าเป็นการร่วมด้วยความเต็มใจ จะมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับหลังจากเกิดการมีส่วนร่วม

(3) การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการ (monitoring and evaluation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญ เพราะหากการติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่ดำเนินการ โดยบุคคลภายนอกประชาชนยอมไม่ทราบถึงผลงานของตนว่าดี หรือมีประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะประสบความสำเร็จได้ยาก

4) ร่วมรับผลประโยชน์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (benefits) ในโครงการหรือกิจกรรมแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

(1) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านวัตถุ (Material Benefits) ได้แก่ การมีส่วนร่วมการเพิ่มผลผลิต รายได้ ทรัพย์สิน เป็นต้น

(2) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม (social benefits) ได้แก่ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคม เช่น โรงเรียน สถานที่สาธารณะ หรือส่วนกลางของชุมชน เช่น การเพิ่มคุณภาพชีวิตประชาชนมีสุขภาวะที่สมบูรณ์ทั้งกาย สังคม จิตใจ และจิตวิญญาณ การก่อกำเนิดระบบน้ำประปา ระบบบำบัดน้ำเสีย ชุมชนมีอำนาจต่อรองมากขึ้น

(3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านบุคคล (personal benefits) ได้แก่ ความนับถือตนเอง (self-esteem) พลังอำนาจทางการเมือง (political power) ความคุ้มค่าของผลประโยชน์ (sense of efficacy) เป็นต้น

ปวีณสมร ดาวเรือง (2562) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนพึ่งตนเองโดยช่วยให้มีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาของเขาจะทำให้ทันคน และมีอำนาจต่อรองมากขึ้นทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งจะช่วยพัฒนาประชาธิปไตยโดยสร้างสังคม การเมืองและเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด

วรรณ วรงค์สายทอง (2558) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ว่าเป็นการช่วยให้ประชาชน หลุดพ้นจากการเอารัดเอาเปรียบช่วยให้รายได้และการกระจายรายได้ดีขึ้น ช่วยกระจายผลประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่อย่างยุติธรรม ช่วยเพิ่มพลังกลุ่มให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและส่งผลโดยส่วนรวมแก่การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศ

วิไลพร ชันแก้ว (2558) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิทธิ ขั้นพื้นฐานอันชอบธรรมของคนทุกคน ที่ต้องการเคารพ ยอมรับและยกย่อง โดยการให้ประชาชนเข้าร่วมในการแสดงออกเกี่ยวกับการปรับปรุงวิถีชีวิตของเขา

2) งานพัฒนาเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นจำนวนมาก จำเป็นจะต้องให้คนหมู่มากเหล่านี้มีสิทธิ มีเสียงในการแสดงออก

3) กลยุทธ์ทั้งหลายในการพัฒนาที่ผ่านมายังไม่สามารถส่งผลถึงกลุ่มประชาชนด้อยโอกาสและยากจน และในทางตรงกันข้ามกลับส่งผลให้กลุ่มคนผู้ได้เปรียบมีโอกาสมากขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ในการพัฒนาใหม่โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนมากขึ้น

4) มีโครงการจำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จ โดยอาศัยวิธีให้ประชาชนมีส่วนร่วมในรูปของการรวมกลุ่ม และจัดตั้งองค์กรประชาชน ในขณะที่เดียวกันก็มีโครงการที่ล้มเหลวจำนวนมากเนื่องจากไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

5) การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเรื่องของการปฏิบัติเป็นกลุ่มหรือของกลุ่ม (Group action) อันเป็นผลมาจากความรู้สึกผูกพันของสมาชิกแต่ละคนที่เข้ามาร่วมเพื่อพิทักษ์ประโยชน์ของเขาและในขณะเดียวกันก็ได้ประโยชน์แก่ส่วนร่วมด้วย การมีส่วนร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

6) การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดของการพัฒนาชุมชนยิ่งประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากเท่าใด ยิ่งแสดงว่าประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนามากยิ่งขึ้น

7) ประชาชนยอมรับดีว่าตนเองกำลังทำอะไร มีปัญหาอะไร และอยากจะทำปัญหาอย่างไรให้โอกาสแก่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาช่วยทำให้โครงการต่าง ๆ สนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ดีกว่า

สรุปความสำคัญของการมีส่วนร่วม ถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดัน และเสริมสร้างให้ประชาชนรู้จักพึ่งตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในสังคม โดยการรวมกลุ่มกัน เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน ในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และประเทศและยังเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการที่จะแก้ปัญหาป้องกันการถูกเอารัดเอาเปรียบ และมีอำนาจต่อรองมากขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมือง

2.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

เดรกและคณะ (Drake et al. , 1984, p.177) ได้สรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมออก ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Formal-informal Participation) ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการ เป็นการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องตามระบบขององค์กร ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมตามหน้าที่ที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมตามขอบเขตที่องค์กรได้วางนโยบายไว้ และ (2) การมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการเป็นการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีโครงสร้างเป็นการร่วมตกลงกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ระหว่างพนักงานในบรรยากาศของความเป็นส่วนตัวมากกว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการ

2) การมีส่วนร่วมทางตรงและทางอ้อม (Direct-indirect Participation) ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมทางตรง เป็นการมีส่วนร่วมกันโดยตรงที่สมาชิก หรือพนักงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมโดยตรงแบบทันที พนักงานแต่ละคนมีสิทธิและโอกาสที่จะแสดงการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้อง และ (2) การมีส่วนร่วมทางอ้อม เป็นการมีส่วนร่วมของพนักงาน โดยผ่านทางตัวแทนพนักงาน

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen and Uphoff, 1980) ยังได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

วิศรุต บำรุงศรี (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

1. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมคิดและสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและคิดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ปัญหา และสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย
8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้โดยเอกชน และรัฐบาล ให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ปวีณสมร ดาวเรือง (2562) กล่าวว่า ลักษณะการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมและการได้รับประโยชน์จากโครงการ โดยคนในชนบทจะเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการใดโครงการหนึ่งได้ใน 3 ลักษณะ คือ

- 1) การช่วยเหลือในการจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ทุน ที่ดิน เป็นต้น
- 2) การเข้าไปมีส่วนในการบริหารงานและประสานงานในโครงการนั้น ๆ
- 3) การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น สามารถที่จะได้รับผลประโยชน์ต่าง ๆ 3 ลักษณะ คือ 1) ทางวัตถุ ได้แก่ รายได้ ทรัพย์สิน ฯลฯ 2) ทางสังคม ได้แก่ การได้รับบริการทางสาธารณสุข โภค รวมทั้งการปรับปรุงที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น 3) ทางตัวบุคคล ได้แก่ ความมีชื่อเสียงและความมีหน้ามีตาในสังคม

สรุปได้ว่าลักษณะของการมีส่วนร่วม นั้น จะมีลักษณะตามปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่เกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมและการได้รับประโยชน์จากโครงการไม่ว่าจะเป็นทางวัตถุ สังคม หรือตัวบุคคล ซึ่งความแตกต่างระหว่างตัวบุคคล ความรู้ ความต้องการ ผลประโยชน์ที่ได้รับ และปัจจัยทางสังคมจะมีผลต่อลักษณะของการมีส่วนร่วม

2.4 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

ปวีณสมร คาวเรือง (2562) กล่าวว่า ขั้นตอนการมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงในการพัฒนา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ หากประชาชนยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไม่มีประโยชน์เพราะประชาชน จะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรมการวางแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ประชาชน ได้รู้จักวิธีการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักที่จะนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงานไม่ว่าประชาชนจะมีฐานะยากจนหรือร่ำรวย แต่มีกำลังแรงงานของตนเองที่จะสามารถเข้าร่วมได้ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมลงทุนและปฏิบัติงานทำให้ประชาชนสามารถคิดต้นทุนและจัดการดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิดมากขึ้น

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน หากการติดตามงานและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้ว ย่อมจะไม่ทราบว่าการที่เข้าไปนั้นจะได้รับผลดีหรือได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไปจึงอาจจะประสบความยากลำบาก

วิไลพร ชันแก้ว (2558) กล่าวว่าขั้นตอนในการมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทุกขั้นตอนมีความสัมพันธ์โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมที่ขั้นตอนการตัดสินใจเป็นประการสำคัญ ซึ่งในแนวทางการมีส่วนร่วมนั้น มุ่งให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหา เป็นผู้ที่มีบทบาทในทุก ๆ เรื่อง ไม่ใช่ที่กำหนดใหม่ให้ประชาชนปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทุกอย่างต้องเป็นเรื่องของประชาชนที่จะคิด ซึ่งแนวความคิดนี้มีกรอบพื้นฐานและวิเคราะห์ การมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การริเริ่ม ตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริการ และการประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการควบคุม ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมเกิดขึ้นจากการที่บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินตามขั้นตอนการมีส่วนร่วม ทั้งนี้การมีส่วนร่วมที่แท้จริง ควรให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วม ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการปฏิบัติการใช้ประโยชน์ และการติดตามและประเมินผล หลักสำคัญของการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาคือ การมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การเปิดโอกาสให้มีความเป็นอิสระ ไม่ครอบงำการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการอย่างแท้จริง

2.5 ระดับของการมีส่วนร่วม

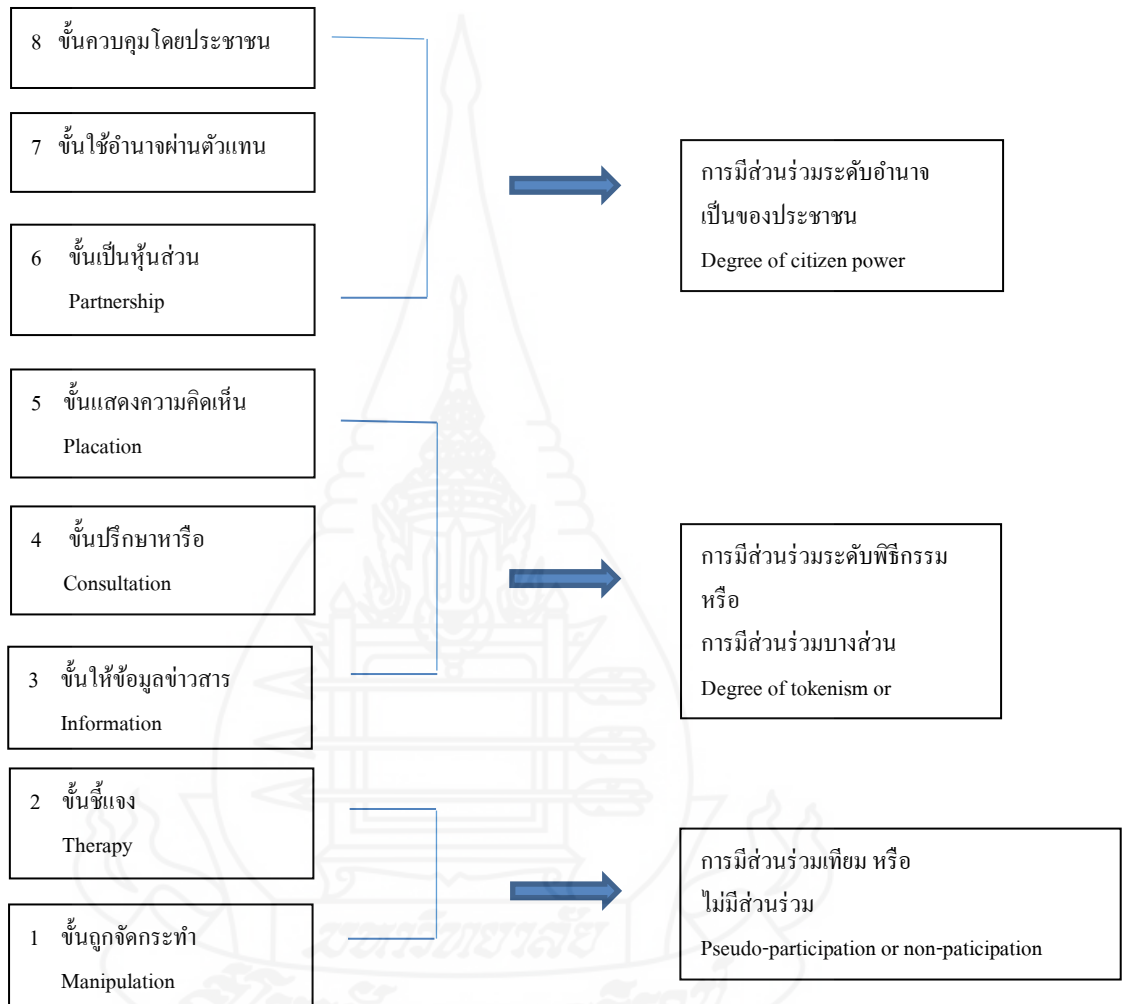
แนวคิดของแชปปีน (Chapin, 1977, p. 317) ได้เสนอเรื่องชี้วัดระดับความร่วมมือของบุคคลหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนทางสังคม โดยได้กำหนดระดับความสำคัญของการมีส่วนร่วมกิจกรรมของสมาชิกในองค์กรของชุมชนดังนี้ (1) การมีความสนใจและร่วมประชุม (2) การให้การสนับสนุนช่วยเหลือ (3) การเป็นสมาชิกและกรรมการ และ (4) การเป็นเจ้าหน้าที่ โดยได้ดูจากลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงออกคือ การเป็นสมาชิกของกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การบริจาคเงินทอง วัสดุ สิ่งของ และการเสียสละเวลา แรงงาน การเป็นสมาชิกของคณะกรรมการ และการเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนั้น โดยตรง

พงศธร มณีวงษ์ (2557) การแบ่งระดับของการมีส่วนร่วมสามารถแยกได้ตามระดับความเข้มของการมีส่วนร่วมตามแนวคิดสมาคมสาธารณสุขของอเมริกา ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วม นั้นไม่ได้มีความแปรเปลี่ยนเฉพาะชนิด (Kinds) และปริมาณของกิจกรรมที่กระทำเท่านั้น แต่ยังมี ความแปรเปลี่ยนในระดับความเข้ม (Degree) ในการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการริเริ่ม และวางแผนกิจกรรม ดังนั้นพิสัยของการมีส่วนร่วม อาจจะมีตั้งแต่ระดับการยอมรับบริการที่จัดไว้ให้แล้ว ไปจนถึงการรวมกลุ่มเพื่อตัดสินใจและริเริ่ม โครงการพัฒนาเอง ซึ่งระดับความเข้มของการมีส่วนร่วม หรือระดับการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของสมาคมสาธารณสุขของอเมริกานั้น อาจจำแนกได้ 3 ระดับ คือ

1) ระดับการตัดสินใจ (Decision making) ในระดับนี้ ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดการกับกิจกรรมการพัฒนาด้วยตัวของเขาเอง (Level of responsibility by themselves)

2) ระดับการร่วมมือ (Cooperation) ในระดับนี้ ประชาชนจะให้ความร่วมมือต่อแผนงานที่ริเริ่ม โดยหน่วยงานภายนอก ซึ่งอาจต้องการความเสียสละจากประชาชน ในด้านเวลา ทรัพย์สิน และแรงงาน เพื่อช่วยให้โครงการประสบผลสำเร็จ การมีส่วนร่วมในระดับนี้ถือว่าการมีส่วนร่วมในระดับที่ยอมรับได้ (Acceptable level of participation)

3) ระดับการใช้ประโยชน์ (Utilization) ในระดับนี้ ประชาชนจะยอมรับ และใช้ประโยชน์จากบริการที่ได้วางโครงการไว้ให้ เป็นการมีส่วนร่วมในระดับการยอมรับบริการเท่านั้น ส่วนความคิดของอาร์นสไตน์ (Arnstein) นั้น เห็นว่าการมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นรูปของบันได การมีส่วนร่วม (Participation ladder) 8 ขั้น ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 บันไดการมีส่วนร่วม Participation ladder

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าในขั้นต่างของบันได คือขั้นถูกจัดกระทำ และขั้นที่สองคือขั้นชี้แจงนั้นเรียกว่า การมีส่วนร่วมเทียม หรือ ไม่มีส่วนร่วมเป็นขั้นที่ประชาชนเข้าไม่ถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงในการตัดสินใจ ในกรณีนี้จะมีกลุ่มบุคคลจำนวนน้อยที่อยู่ในอำนาจเท่านั้นทำหน้าที่ตัดสินใจโดยไม่มี การพูดถึงเนื้อหา วิธีการของการตัดสินใจหรือตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจตัดสินใจนั้น ขั้นที่สองนี้สร้างขึ้นมาเพื่อที่จะทดแทนการมีส่วนร่วมที่แท้จริง วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสองขั้นนี้

ไม่ใช่เป็นการทำให้ประชาชนเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือควบคุม โครงการ แต่จะช่วยให้ผู้กุมอำนาจอยู่ดำเนินการให้การศึกษา (Educate) หรือการชี้แจงแก่ ผู้ที่เข้าร่วม

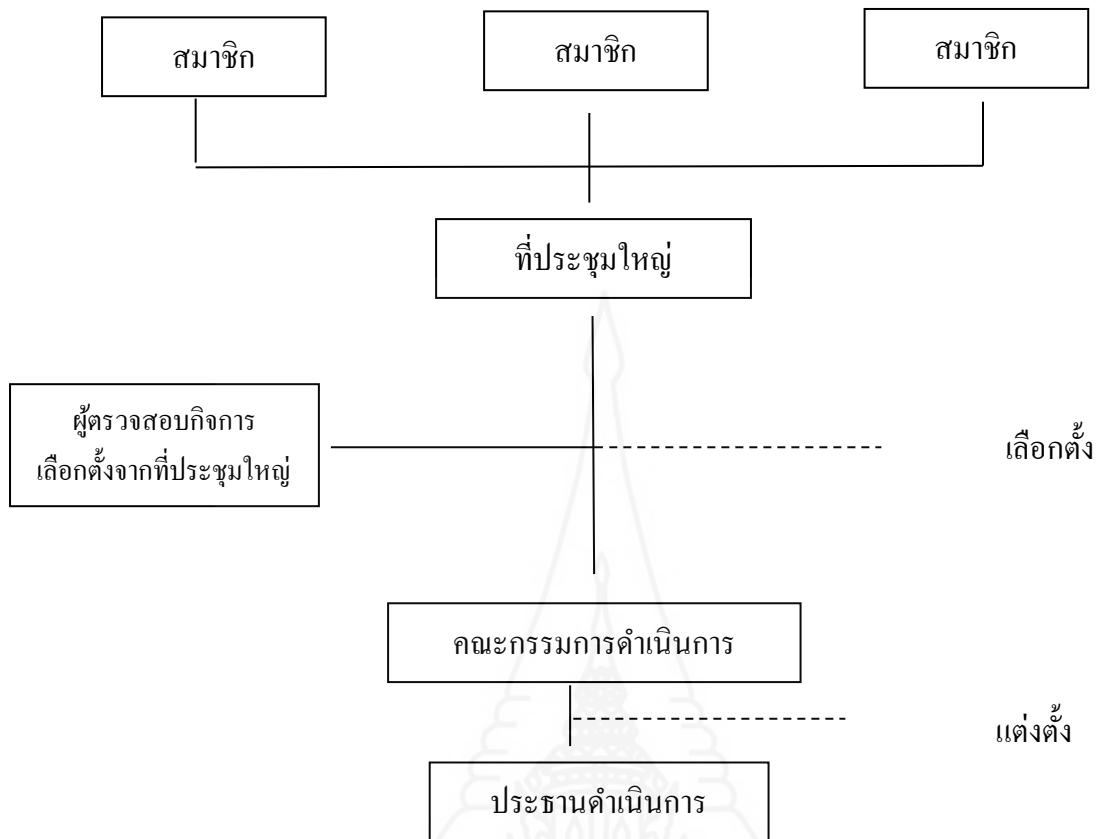
บันไดขั้นที่ 3 ถึง 5 ก้าวหน้าถึงระดับที่เรียกว่าการมีส่วนร่วมแบบพิธีกรรมหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน โดยขั้นที่ 3 ขั้นให้ข้อมูลให้ข้อมูลข่าวสาร และขั้นที่ 4 ขั้นปรึกษาหารืออื่น ความเห็น หรือข้อคิดของประชาชนได้รับการรับฟังจากผู้กุมอำนาจมากขึ้น แต่ภายใต้เงื่อนไขเหล่านี้พวกเขาไม่มีอำนาจที่จะรับประกัน ได้ว่าความคิดเป็นของพวกเขาจะได้รับการเอาใจใส่จากผู้มีอำนาจเต็ม เมื่อการมีส่วนร่วม ถูกจำกัดอยู่ที่ระดับเหล่านี้จึงไม่มีทางที่จะทำการเปลี่ยนแปลงสภาพตามข้อเรียกร้องของผู้มีส่วนร่วมบางส่วนนี้ คือยอมให้คนไร้อำนาจ (Have-nots) ให้คำแนะนำได้ แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งสิทธิในการตัดสินใจ ของผู้มีอำนาจต่อไป

บันไดลำดับสูงขึ้นไปเป็นระดับที่เรียกว่า อำนาจเป็นของประชาชนซึ่งเพิ่มระดับของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น ประชาชนสามารถเข้าไปสู่ขั้นที่ 6 ขั้นเป็นหุ้นส่วนซึ่งจะทำให้สามารถเข้าร่วมในการเจรจาเพื่อผล ได้ผลเสีย (Trade-offs) กับผู้มีอำนาจดั้งเดิม ส่วนในขั้นที่ 7 ขั้นใช้อำนาจผ่านตัวแทน และขั้นที่ 8 ขั้นควบคุมโดยประชาชน เป็นการใช้อำนาจตัดสินใจของ ประชาชนโดยผ่านตัวแทนหรือประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจนั่นเอง แนวคิดการมีส่วนร่วมของอาร์นสไตน์นี้ มองความเข้มของการมีส่วนร่วมในแง่ของการมี อำนาจในการตัดสินใจของประชาชน ซึ่งมีพิสัยของความเข้มตั้งแต่การไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ เลยไปจนถึงการมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่

3. ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

3.1 โครงสร้างกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

โครงสร้างกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ประกอบด้วย สมาชิก ที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการ (คัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่) ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เภรัญญิก และกรรมการต่าง ๆ ผู้ตรวจสอบ ได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

ที่มา: รายงานกิจการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้าน (2563)

3.2 การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกรมีการดำเนินธุรกิจให้บริการสมาชิกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ธุรกิจเงินฝาก กลุ่มเกษตรกรให้บริการรับฝากเงินกับสมาชิก ประเภทเงินรับฝากออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี
2. ธุรกิจสินเชื่อ กลุ่มเกษตรกรให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตหรือลงทุนในการเกษตร แยกเป็น

2.1 เงินกู้ระยะสั้น

- 2.1.1 เงินกู้ระยะสั้น กลุ่มเกษตรกรให้สมาชิกกู้ในวงเงินไม่เกิน 12,000.00 บาท คิดดอกเบี้ยคิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 6 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือน โดยใช้นุคคลค่าประกันจำนวน 2 คน

2.1.2 เงินกู้ระยะสั้น (รถไถ) กลุ่มเกษตรกรให้สมาชิกกู้ในวงเงินไม่เกิน 50,000.00 บาท คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือนโดยใช้บุคคลค้ำประกัน จำนวน 2 คน

2.1.3 เงินกู้ระยะสั้น (เลี้ยงสุกร) กลุ่มเกษตรกรให้สมาชิกกู้ในวงเงินไม่เกิน 20,000.00 บาท คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือนโดยใช้บุคคลค้ำประกัน จำนวน 2 คน

2.2 เงินกู้ระยะปานกลาง กลุ่มเกษตรกรให้สมาชิกกู้ในวงเงินไม่เกิน 30,000.00 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน 3 ปีโดยใช้บุคคลค้ำประกันจำนวน 4 คน

3. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย กลุ่มเกษตรกรได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร มาจำหน่ายให้กับสมาชิกเช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และอุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ

หมายเหตุ : สมาชิก 1 ราย ทุกสัญญาต้องรวมกันแล้วไม่เกินจำนวน 70,000.00 บาท

4. ธุรกิจรวบรวมผลผลิต กลุ่มเกษตรกรได้กำหนดแผนการดำเนินงานประจำปี โดยกลุ่มเกษตรกรรวบรวมหมูขุน โดยราคาขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาที่มีการซื้อ ขายหมูขุน

รายงานกิจการของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ประจำปี 2563 กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ได้รับจดทะเบียน พระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ. 2542 เลขทะเบียน ได้รับการจดทะเบียนเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2548 เลขทะเบียน ลป. 2/2548 เป็นกลุ่มเกษตรกร ประเภทเลี้ยงสัตว์ และได้มีการเปลี่ยนชื่อกิจกรรมเป็น กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ประเภททำไร่ ได้รับการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2560 เลขทะเบียนที่ ลป. 2/2548 ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปีมีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 99 คน และมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 2,899,550.35 บาท ในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสาน บ้านดง คณะกรรมการจำนวน 11คน เป็นผู้บริหารงาน ผู้ตรวจสอบกิจการจำนวน 1 คน (รายงาน กิจการประจำปี และรายงานการสอบบัญชีและงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563)

จำนวนสมาชิกและฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

สมาชิก จำนวน 99 คน

สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน 2,889,543.35 บาท

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน 10,007.00 บาท

สินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวน 2,899,550.35 บาท

หนี้สินหมุนเวียน จำนวน 75,927.93 บาท

หนี้สินไม่หมุนเวียน จำนวน 96,326.68 บาท

หนี้สินทั้งสิ้น จำนวน 172,254.61 บาท

ทุนเรือนหุ้น	จำนวน	855,370.00	บาท
ทุนสำรอง	จำนวน	1,584,898.51	บาท
ทุนสะสมอื่น ๆ	จำนวน	155,851.92	บาท
ทุนของกลุ่มเกษตรกรทั้งสิ้น	จำนวน	2,727,295.74	บาท
ทุนการดำเนินงานทั้งสิ้น	จำนวน	2,899,550.35	บาท
ผลการดำเนินงานในรอบปี บัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
ขาย/บริการ/รายได้	จำนวน	1,592,664.52	บาท
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	จำนวน	1,461,489.21	บาท
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	จำนวน	131,175.31	บาท

3.3 ปัจจัยการดำเนินธุรกิจ

ในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร มีปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ได้แก่

1. ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกรหมายถึง สถานการณ์หรือลักษณะบางประการของงานที่ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัว ทำให้บุคคลมีความรู้สึกอย่างไรอย่างหนึ่งต่องานที่ได้รับ
2. ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร หมายถึง คณะกรรมการสามารถทำงานได้ตามหน้าที่ที่กำหนด ภายในเวลาที่กำหนด ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้
3. ความรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร คือ ระดับของความคิดและความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการพัฒนาตนเอง ในบริบทของงานที่อยู่ในรับผิดชอบ และเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าหรือความสำคัญในบทบาทที่รับผิดชอบอยู่ในกลุ่มเกษตรกร
4. ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม หมายถึง สถานที่สำหรับดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยคำนึงถึง ความสัมพันธ์กับสมาชิก ความสะดวกตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ดี
5. กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม หมายถึง แหล่งที่มาของเงินลงทุนเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ
6. เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ เงินปันผลคือผลตอบแทนที่จ่ายให้กับผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นที่ถือครองอยู่ และ เงินเฉลี่ยคืน คือ เงินที่จ่ายคืนให้กับสมาชิกผู้เสียดอกเบี้ย โดยคิดจากดอกเบี้ยเงินกู้ ที่สมาชิกจ่ายให้แก่กลุ่มเกษตรกร
7. สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หมายถึง การดูแลให้การช่วยเหลือในเรื่องทุกข์สุขและความสะดวกสบาย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปวีณสมร คาวเรือง (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง จำกัดที่มาใช้บริการด้านสินเชื่อและบริการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร่ ยามาเน่ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติเชิงอนุมานการทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุแบบขั้นตอน ผลการศึกษา พบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามข้อมูลประชากร พบว่า สมาชิกที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ด้านเพศ และระดับการศึกษา สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน (3) ลักษณะการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในด้าน เงินปันผลที่ได้รับ สถานที่ตั้งของสหกรณ์มีความเหมาะสม ความรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์ สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม สวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรหุบกะพง คิดเป็นร้อยละ 97.0

วธิดา สูงดิวังค์ (2561) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ข้อมูลทั่วไปและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด (2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด (3) เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ของสมาชิกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด (4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด การศึกษานี้ เป็นวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรคือ สมาชิกสหกรณ์ โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด จำนวน 958 คน กำหนดขนาดจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 282 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ และค่าเอฟผลการศึกษาคือพบว่า (1) สมาชิกสหกรณ์ โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด ส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุ 51 ปี ขึ้นไป ระดับการศึกษาคือประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,001 บาท ขึ้นไป เป็นสมาชิก 11 – 15 ปีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

เกี่ยวกับสหกรณ์รับรู้จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์เป็นประจำ (2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย (3) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ พบว่าอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนด้านเพศ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ไม่แตกต่างกัน (4) ปัญหาและอุปสรรคในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ สินค้าหรือบริการของสหกรณ์ไม่ตรงกับความต้องการและปัญหา การให้บริการของเจ้าหน้าที่ ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่ สหกรณ์ควรจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้หลากหลายตรงตามความต้องการของสมาชิกโดยการเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความต้องการสินค้า สหกรณ์ควรให้บริการแก่สมาชิกด้วยความไม่ลำเอียง ยึดกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเป็นเกณฑ์ สหกรณ์ควรปรับปรุงด้านการบริการสมาชิกให้ทั่วถึงและควรพัฒนาการบริการให้ทันสมัย ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

ชัยฤกษ์ มาลัย (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก และศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 362 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์อย่างเป็นเพศชาย อายุมากกว่า 51 ปี ขึ้นไปมีระดับการศึกษาประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001-11,000 บาท และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 20 ปี ขึ้นไป ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกโดยรวมมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกที่มีความสำคัญ ระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) การให้บริการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ความมั่นคงของสหกรณ์ สถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม ความน่าเชื่อถือของกรรมการดำเนินการ เป็นแหล่งเงินทุน (กู้ยืม) มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ สวัสดิการ (เช่น ค่ารักษาพยาบาล) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกพบว่าสมาชิกมีระดับ การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ใน

ระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบและการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการในภาพรวมมี 3 ปัจจัย คือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ (X4) ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ (X8) และผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เงินเฉลี่ยคืน) (X9) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01.01 และ 0.5

พงศธร มณีวงษ์ (2556) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรยางชุมน้อย จำกัด จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของสมาชิก และการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกจำแนกตามสภาพทั่วไปของสมาชิก 4) ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรยางชุมน้อย จำกัด ประชากร คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางชุมน้อย จำกัด จำนวน 3,536 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane ได้จำนวน 359 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีและเอฟผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์การเกษตรยางชุมน้อย จำกัด พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุระหว่าง 31 – 40 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา รายได้ 5,001-8,000 บาท ระยะเวลาเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ รับรู้จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์มากที่สุด และความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากแหล่งต่างๆ รับรู้ค่อนข้างบ่อย สมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการควบคุมตรวจสอบ 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการตัดสินใจ การดำเนินงาน ในผลประโยชน์และการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับปานกลาง 3) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ พบว่ารายได้ ระดับการศึกษา และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ส่วนเพศ อายุ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกันระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน 4) ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ไม่มีเวลาเข้าร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ รองลงมา เห็นว่าการมีส่วนร่วมไม่เกิดประโยชน์โดยตรงกับสมาชิก และไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ ขาดสิ่งจูงใจในการมีส่วนร่วมกับสหกรณ์ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ มีธุรกิจให้บริการแก่สมาชิกไม่ครบถ้วนตามความต้องการของสมาชิก การให้บริการของคณะกรรมการเดินทางไม่สะดวก และสินค้าหรือบริการของสหกรณ์ไม่ตรงกับความต้องการ

วรรณ วรค์สายทอง (2557) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองลำปาง จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์ 2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ 3) ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิก 4) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกและ 5) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของสมาชิกในการมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองลำปางทั้งหมด 2,225 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยเลือกประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองลำปางจำกัดจำนวน 75 กลุ่มๆ ละ 2 คน รวม 150 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุอยู่ในช่วง 41 ถึง 50 ปีจบประถมศึกษา เป็นสมาชิก 20 ปี ขึ้นไป ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มระยะเวลา 4 ถึง 6 ปี ขนาดที่ดินทำการเกษตร 1 ถึง 15 ไร่ ใช้เงินลงทุนด้านการเกษตร 40,001 ถึง 60,000 บาทต่อปี รายได้ในครัวเรือน 110,001 ถึง 140,000 บาทต่อปี รายจ่ายในครัวเรือน 30,001 ถึง 60,000 บาทต่อปี 2) สมาชิกมีส่วนร่วมในธุรกิจรับฝากเงินร้อยละ 96 ธุรกิจสินเชื่อร้อยละ 85.34 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและธุรกิจรวบรวมผลิตผลร้อยละ 100 3) ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกระดับมากที่สุด คือ ความมั่นคงของสหกรณ์ 4) ความสัมพันธ์ของปัจจัย ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก พบว่า ธุรกิจรับฝากเงินมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสหกรณ์ ธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจรวบรวมผลิตผลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสหกรณ์ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 5) สมาชิกมีปัญหาอุปสรรคด้านไม่มีพาหนะขนส่งผลิตผลมาจำหน่ายที่สหกรณ์ ข้อเสนอแนะ สหกรณ์ควรมีรถบริการขนส่งสินค้าและผลิตผลของสมาชิก

วิไลพร ชันแก้ว (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด มีจำนวน 5,911 คน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 374 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบช่วงชั้น เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟผลการศึกษา พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมเป็นรายด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า สมาชิกที่มีอายุการศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสมาชิกที่มีเพศแตกต่างกันมี ส่วนร่วมในการดำเนินกิจการไม่แตกต่างกัน 3) สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด แต่มีเพียงบางรายได้ระบุปัญหา คือ การที่สมาชิกไม่มีเวลาและไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

จักรวาล คเชนทร (2556) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนกาแฟกะเปอร์ จำกัด จังหวัดระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ 2)การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ 4) ปัญหา อุปสรรคการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนกาแฟกะเปอร์ จำกัด ประชากรที่ศึกษาคือ สมาชิกสหกรณ์ชาวสวนกาแฟกะเปอร์ จำกัด จังหวัดระนอง โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบไคสแควร์ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41 - 50 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ 100,001 บาท ขึ้นไป เป็นสมาชิก 6 - 10 ปี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ โดยรับรู้จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์มากที่สุด 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจดำเนินธุรกิจของสมาชิกโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญพบว่า (1) ระดับการศึกษา รายได้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์และความถี่ในการรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(2) รายได้ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (3) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการควบคุมตรวจสอบ (4) การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์และความถี่ในการรับรู้ข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการควบคุมตรวจสอบ 4) ปัญหา และอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาสำคัญคือ การใช้บริการของเจ้าหน้าที่และกรรมการดำเนินการ

อรทัย แสงสีจันทร์ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จังหวัดพะเยามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร และ 4) ปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ จำกัด จำนวน 1,650 คน สุ่มตัวอย่างแบบโควตา ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 51 ถึง 60 ปี นับถือศาสนาพุทธ การศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำนา รายได้ไม่เกิน 30,000 บาทต่อเดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 4 ถึง 6 ปี 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการตัดสินใจและการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการรับผลประโยชน์และการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์พบว่า ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ 4) ปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น ดังนี้ สหกรณ์ให้สินเชื่อแก่สมาชิกในวงเงินที่จำกัดและที่ตั้งของสหกรณ์อยู่ห่างไกลจากตัวอำเภอ รวมทั้งสมาชิกไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนและไม่สนใจเข้าร่วมการดำเนินงานของสหกรณ์

มณฑลปรีชา ระวังศรี (2556) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมาชิกสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด เกี่ยวกับ 1) สภาพทั่วไปของสมาชิก 2) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ 3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ และ 4) ปัญหาและ

อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด จำนวน 727 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้ จำนวน 258 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย อายุระหว่าง 31 – 40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มีรายได้ 5,001 - 8,000 บาท ระยะเวลาเป็นสมาชิก 6 - 10ปี รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จาก เจ้าหน้าที่สหกรณ์มากที่สุด และความถี่ในการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากแหล่งต่าง ๆ เป็นบางครั้ง 2) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน ผลประโยชน์ และการควบคุมตรวจสอบ 3) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ พบว่า แตกต่างกันเมื่อรายได้ ระดับ การศึกษาและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วน ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ จำแนกตามเพศ อายุ และระยะเวลาการ เป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ การเดินทางไม่สะดวก การให้บริการของคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสินค้าหรือบริการของสหกรณ์ไม่ตรงกับความต้องการ สหกรณ์มีธุรกิจให้บริการ แก่สมาชิกไม่ครบถ้วนตามความต้องการของสมาชิก การมีส่วนร่วมไม่เกิดประโยชน์โดยตรงกับสมาชิก และสมาชิกไม่มีเวลาเข้าร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

วิไล ชติมะ (2556) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ของสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านสหกรณ์ ที่ทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ และ 4) ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะของสมาชิกในการมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิก สหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด กลุ่มตัวอย่างเลือกเฉพาะประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม 38 กลุ่ม เป็นจำนวน 76 คน และสมาชิกสหกรณ์ เฉพาะผู้ทำธุรกิจกับสหกรณ์ กลุ่มละ 3 คน เป็นจำนวน 114 คน รวมเป็น 190 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 51-60 ปี การศึกษาระดับประถม ศึกษา เป็นสมาชิกสหกรณ์ 15-20 ปี ตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ มีรายได้ในครัวเรือนต่อปี 110,001-140,000 บาท และมีรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี 90,001-120,000 บาท 2) ปัจจัยด้านสหกรณ์

โดยรวมมีความสำคัญระดับปานกลางที่ทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยความสำคัญสูงสุด ได้แก่ ทำเลที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม รองลงมาคือความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์และความมั่นคงของสหกรณ์ ตามลำดับ 3) ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในธุรกิจรับฝากเงิน ได้แก่ รายได้และรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี ธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้และรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ได้แก่ ระดับการศึกษาและรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี และธุรกิจรวบรวมผลิตผล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก รายได้และรายจ่ายในครัวเรือนต่อปี ส่วนปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในธุรกิจรับฝากเงิน ได้แก่ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์และความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ธุรกิจรวบรวมผลิตผล ได้แก่ ความมั่นคงของสหกรณ์ และ 4) ปัญหาส่วนใหญ่ในการมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ ได้แก่ สมาชิกไม่มีพาหนะในการขนส่งผลผลิตมาจำหน่ายที่สหกรณ์ซึ่งสหกรณ์ควรให้บริการด้านการขนส่งผลผลิตมาจำหน่ายที่สหกรณ์

จิริรัตน์ วงเวียน (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด จังหวัดตาก การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์ 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมการตลาดกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยส่วนประสมการตลาดกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด จังหวัดตาก การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จำกัด จังหวัดตาก ซึ่งกู้เงินระหว่างปีบัญชี 2559 - 2560 จำนวน 255 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ได้ตัวอย่าง จำนวน 156 คน สุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนมากเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41- 50 ปี การศึกษา ระดับประถมศึกษา รายได้ 5,001 - 10,000 บาท ต่อเดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 - 15 ปี การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์มากที่สุด การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์ ส่วนมากกู้เงินระหว่างปีจำนวน 1 ครั้ง วงเงินน้อยกว่า 100,000 บาท เป็นสินเชื่อรยะสั้น และวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตร 2) ระดับความสำคัญของปัจจัยส่วนประสมการตลาดกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสมาชิก อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้าน

ผลิตภัณฑ์สินเชื่อ ($\bar{x}=4.10$) ด้านการสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ ($\bar{x}=4.09$) ด้านบุคคล ($\bar{x}=4.06$) ด้านช่องทางการให้บริการสินเชื่อ ($\bar{x}=4.06$) ด้านกระบวนการ ($\bar{x}=4.00$) ด้านการส่งเสริมการตลาด ($\bar{x}=3.88$) และด้านราคา ($\bar{x}=3.80$) ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 พบว่า อายุ รายได้ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับความถี่ จำนวนเงิน ประเภท และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของสมาชิก และ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับประเภท และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของสมาชิก และความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลการตลาดกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงิน ประเภท และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของสมาชิกด้านราคา มีความสัมพันธ์กับความถี่ จำนวนเงินของกู้ยืมของสมาชิก ด้านช่องทางการให้บริการมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงิน ประเภท และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของสมาชิก และด้านบุคคล มีความสัมพันธ์กับ ความถี่ จำนวนเงิน ประเภท และวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของสมาชิก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ครอบคลุมหัวข้อประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำนวน 99 คน ในจังหวัดลำปาง ที่มา: ทะเบียนสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ใช้วิธีคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane กำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 ดังนี้

$$N = \frac{N}{1+N(e^2)}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

$$e = \text{ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง}$$

$$\text{แทนค่า } n = \frac{99}{1 + (99 (0.05^2))}$$

$$= 79 \text{ คน}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน 79 คน

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าทำหนังสือขอความร่วมมือ เสนอประธานกรรมการกลุ่มเกษตรกรประสานไปยังสมาชิก เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลศึกษา

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามให้ครอบคลุมทุกประเด็นที่ศึกษา โดยผู้ศึกษาจะเลือกข้อคำถามที่ค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence: IOC) เท่ากับหรือมากกว่า 0.6 ขึ้นไป นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องยิ่งขึ้น

3. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ก่อนจะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของคำถาม หลังจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น หากค่าที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นนั้นมีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปทดสอบสมมติฐานและนำไปใช้ในกระบวนการศึกษาต่อไปได้ เมื่อผู้ศึกษาทำการทดสอบค่าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.969

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามแจกตามจำนวนที่กำหนด เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้ว นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน เพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษารวบรวมข้อมูลเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหัวข้อวิจัยเพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) คือข้อมูลที่ได้จากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 79 คน โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) คือข้อมูลที่ได้จากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 79 คน โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 2.1 ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 2.2 ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 2.3 ความรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 2.4 ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรเหมาะสม

ตอนที่ 2.5 กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

ตอนที่ 2.6. เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ

ตอนที่ 2.7 สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

5	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 3.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ตอนที่ 3.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ตอนที่ 3.3 การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 3.4 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

5	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วม ทุกครั้ง
4	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วม หนึ่งปีครั้ง
3	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วม สามปีครั้ง
2	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วม นาน ๆ ครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมเลย

มีเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ย โดยการหาพิสัยและอันตรภาคชั้นแล้วนำผลต่างที่ได้มา
กำหนดเกณฑ์การวัดระดับค่าเฉลี่ย โดยผู้วิจัยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าคะแนนสูงสุด} - \text{ค่าคะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูลตามวิธีของ Likert's Scale โดยจำแนกแต่ละช่วงย่อยเป็น ระดับ และกำหนดช่วงคะแนนของการวัดได้ ดังนี้ (ไพศาล หวังพาณิชย์, 2551 อ้างในสุวรรณณี กฤษณเกรียงไกร, 2553)

คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่	4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับความสำคัญมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่	3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความสำคัญมาก
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่	2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความสำคัญปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่	1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความสำคัญน้อย
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่	1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติเชิงอ้างอิงหรือสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแตกต่างของความแปรปรวนของประชากร (F-test) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยกำหนดค่าทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ 99% และ 95% และทำการทดสอบเพื่อวัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ โดยใช้วิธีการทางสถิติ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยมีเกณฑ์การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้ (นิสรา ใจเชื้อ, 2557)

ค่า r	= .01 - .25	มีความสัมพันธ์กันเล็กน้อย
	= .26 - .55	มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง
	= .56 - .75	มีความสัมพันธ์กันสูง
	= .76 - .99	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
	= 1	มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผู้ศึกษาได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจ และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสำรวจในการศึกษารั้งนี้ ได้ใช้วิธีเลือกจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 79 คน นำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังกล่าว ออกเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจ และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของใน 5 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน 79 คน ปรากฏข้อมูล แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน (n = 79)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	29	36.70
หญิง	50	63.30
อายุ		
ไม่เกิน 20 ปี	0	0.00
21 – 30 ปี	4	5.10
31 – 40 ปี	9	11.40
41 – 50 ปี	28	35.40
51 – 60 ปี	23	29.10
มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป	15	19.10
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	1	1.30
ประถมศึกษา	67	86.10
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	2.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	6	7.60
ปริญญาตรี	3	3.80
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก	จำนวน (n = 79)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 5,000 บาท	25	31.60
5,001 – 8,000 บาท	30	38.00
8,001 – 11,000 บาท	16	20.30
มากกว่า 11,000 บาท ขึ้นไป	8	10.10
ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร		
น้อยกว่า 1 ปี	4	5.10
1 -5 ปี	15	19.00
6 -10 ปี	34	43.00
10 ปี ขึ้นไป	26	32.90

จากตารางที่ 4.1 พิจารณาจากจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.30 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.70 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.40 รองลงมา มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.10 อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.40 อายุระหว่าง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.10 ไม่มีสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี ส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.50 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 7.60 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.80 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 3.80 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.3 และไม่มีสมาชิกที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญา ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.60 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001 – 11,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.30 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 11,000 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.10 ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 6 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.90 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 19 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยกว่า 1 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.10

1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

จากการสอบถามปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง แบ่งได้เป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร 2) ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร 3) ความรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร 4) ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกร 5) กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม 6) เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ 7) สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ในภาพรวม

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง	\bar{X}	SD	แปลผล
ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร	4.11	0.59	มาก
ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของ กลุ่มเกษตรกร	4.81	0.45	มากที่สุด
ความรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร	4.47	0.73	มากที่สุด
ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม	3.80	0.70	มาก
กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	4.52	0.59	มากที่สุด
เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ	4.73	0.48	มากที่สุด
สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	3.07	0.67	ปานกลาง
รวม	4.21	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พิจารณาค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ให้ความสำคัญกับกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.81$) ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ ($\bar{X}=4.73$) ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม ($\bar{X}=4.52$) ด้านความรู้สึกการเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=4.47$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=4.11$) และด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม ($\bar{X}=3.80$) อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=3.07$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิก
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร

ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร	\bar{X}	SD	แปลผล
1. กลุ่มเกษตรกรมีการสอนการผลิตสินค้า และการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง	3.61	0.82	มาก
2. กลุ่มเกษตรกรมีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง	4.62	0.56	มากที่สุด
รวม	4.11	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.3 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดคือ กลุ่มเกษตรกรมีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือกลุ่มเกษตรกร มีการสอนการผลิตสินค้าและการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.61$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่ม
เกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่ม
เกษตรกร

ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการ ของกลุ่มเกษตรกร	\bar{X}	SD	แปลผล
1. คณะกรรมการมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก	4.77	0.53	มากที่สุด
2. คณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงานได้ อย่างถูกต้องชัดเจน	4.85	0.40	มากที่สุด
รวม	4.81	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด คือ คณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงานได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X}=4.85$) และคณะกรรมการมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก ($\bar{X}=4.77$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มเกษตรกร

ความความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มเกษตรกร	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	4.46	0.78	มากที่สุด
2. ความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของกลุ่มเกษตรกร	4.49	0.75	มากที่สุด
รวม	4.47	0.73	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญระดับมากที่สุด คือ ความเชื่อมั่น ในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=4.49$) และ ความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=4.46$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม

ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เครื่องมือที่สะดวกและทันสมัย	3.75	0.76	มาก
2. ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย	3.84	0.74	มาก
รวม	3.79	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.6 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก คือ ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{X}=3.84$) และ ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีเครื่องอำนวยความสะดวกอุปกรณ์เครื่องมือที่สะดวกและทันสมัย ($\bar{X}=3.75$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	\bar{X}	SD	แปลผล
1. สามารถกู้ยืมเงินต่อเนื้อปีต่อปี	4.44	0.68	มากที่สุด
2. การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้	4.59	0.59	มากที่สุด
รวม	4.52	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=4.59$) และสามารถกู้ยืมเงินต่อเนื้อปีต่อปี ($\bar{X}=4.44$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ

เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรได้อนุมัติอัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนจากกำไรสุทธิได้อย่างเหมาะสม	4.76	.0.49	มากที่สุด
2. ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	4.71	0.54	มากที่สุด
รวม	4.73	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรได้อนุมัติอัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนจากกำไรสุทธิได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.76$) และชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน ให้แก่สมาชิกได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.71$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	\bar{X}	SD	แปลผล
1. การช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเจ็บป่วยเหมาะสม	3.13	0.63	ปานกลาง
2. การช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเสียชีวิตเหมาะสม	3.01	0.81	ปานกลาง
รวม	3.07	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านสวัสดิการสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คือการช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเจ็บป่วยเหมาะสม ($\bar{X} = 3.13$) และ การช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเสียชีวิตเหมาะสม ($\bar{X} = 3.01$)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ผสมผสานบ้านดง

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง แบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยมีผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวม และในแต่ละด้าน แสดงในตารางที่ 4.10 – 4.14

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ
สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ในภาพรวม

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.86	0.93	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.84	0.80	มาก
รวม	3.72	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.10 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.90$) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.86$) และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.84$) รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=3.30$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	\bar{X}	SD	แปลผล
1. มีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ	3.67	0.92	มาก
2. มีส่วนร่วมในการอนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี	3.70	0.98	มาก
3. มีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี	3.65	1.00	มาก
4. มีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร	3.77	0.86	มาก
5. มีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินดำเนินการประจำปี	3.59	0.93	มาก
6. มีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนประจำปี	3.57	1.00	มาก
7. มีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าเบี่ยเลี้ยง พาหนะ คณะกรรมการดำเนินการ	3.81	0.94	มาก
8. มีส่วนร่วมการเลือกประธานดำเนินการกลุ่มเกษตรกร	4.23	0.87	มากที่สุด
9. มีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร	4.22	0.86	มากที่สุด
10. มีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร	3.81	1.00	มาก
รวม	3.80	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.11 พิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมการเลือกประธานดำเนินการกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=4.23$) และ มีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=4.22$) รองลงมา อยู่ในระดับมากคือ มีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าเบี่ยเลี้ยง พาหนะ คณะกรรมการดำเนินการ ($\bar{X}=3.81$) มีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=3.81$) มีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X}=3.77$) มีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ ($\bar{X}=3.67$) มีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ($\bar{X}=3.65$) มีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินดำเนินการประจำปี ($\bar{X}=3.59$) และมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนประจำปี ($\bar{X}=3.57$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	\bar{X}	SD	แปลผล
1. มีส่วนร่วมในการถือหุ้น (ทุนเรือนหุ้น)	4.30	0.76	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการฝากเงินออมทรัพย์กับกลุ่มเกษตรกร	4.20	0.96	มาก
3. มีส่วนร่วมในการกู้เงินกับกลุ่มเกษตรกร	4.09	1.00	มาก
4. มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร	3.48	0.97	มาก
5. มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกร	3.11	1.03	ปานกลาง
รวม	3.83	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.12 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการถือหุ้น (ทุนเรือนหุ้น) ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการฝากเงินออมทรัพย์กับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.20$) และมีส่วนร่วมในการกู้เงินกับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.09$) และมีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร ($\bar{X} = 3.48$) อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.11$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร

การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร	\bar{X}	SD	แปลผล
1. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก	3.34	1.02	ปานกลาง
2. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้	3.35	0.95	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	3.23	0.90	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต	3.27	1.01	ปานกลาง
รวม	3.30	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินทุน ($\bar{X} = 3.35$) มีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก ($\bar{X} = 3.34$) มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต ($\bar{X} = 3.27$) และ มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ($\bar{X} = 3.23$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	\bar{X}	SD	แปลผล
1. ได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น	4.61	0.56	มากที่สุด
2. ได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร	4.38	0.88	มากที่สุด
3. ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ	3.53	0.92	มาก
4. ได้รับสวัสดิการต่างๆ (เช่น เงินสมทบสมาชิกเจ็บป่วยและเสียชีวิต)	3.13	0.95	ปานกลาง
รวม	3.90	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.14 พิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น ($\bar{X} = 4.61$) และได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ ($\bar{X} = 3.53$) อยู่ในระดับปานกลาง คือ ได้รับสวัสดิการต่างๆ (เช่น เงินสมทบสมาชิกเจ็บป่วยและเสียชีวิต) ($\bar{X} = 3.13$)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
ทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ในการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิก 5 ด้าน พบว่า ผลการเปรียบเทียบแสดง
ได้ดังตารางที่ 4.15 -4.20

ตารางที่ 4.15 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามเพศ

ระดับการมีส่วนร่วม	ชาย		หญิง		t	P
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ด้านการตัดสินใจ	3.7069	.73238	3.9560	1.02383	-1.149	.254
ด้านการดำเนินงาน	3.8069	.79908	3.8560	.081320	-.260	.795
ด้านการควบคุม	3.1638	.95027	3.3750	.90808	-.980	.330
ด้านการรับผลประโยชน์	3.8103	.70285	3.9450	.62737	-.880	.382
การมีส่วนร่วมโดยรวม	3.6220	.68437	3.7830	.67812	-.1014	.314

จากตารางที่ 4.15 ทดสอบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ
ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีเพศที่แตกต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินธุรกิจของไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.920	4	.480	.541	.706
	ภายในกลุ่ม	65.601	74	.887		
	รวม	67.521	78			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	2.183	4	.546	.839	.505
	ภายในกลุ่ม	48.143	74	.651		
	รวม	50.326	78			
ด้านการควบคุม	ระหว่างกลุ่ม	7.811	4	1.953	2.462	.053
	ภายในกลุ่ม	58.698	74	.793		
	รวม	66.509	78			
รับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2.724	4	.681	1.640	.173
	ภายในกลุ่ม	30.727	74	.415		
	รวม	33.451	78			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.444	4	.611	1.343	.262
	ภายในกลุ่ม	33.678	74	.455		
	รวม	36.123	78			

จากตารางที่ 4.16 ทดสอบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีอายุที่แตกต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	9.310	5	1.862	2.335	.050*
	ภายในกลุ่ม	58.211	73	.797		
	รวม	67.521	78			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	16.636	5	3.327	7.209	<.001*
	ภายในกลุ่ม	33.690	73	.462		
	รวม	50.326	78			
ด้านการควบคุม	ระหว่างกลุ่ม	12.460	5	2.492	3.366	.009*
	ภายในกลุ่ม	54.049	73	.740		
	รวม	66.509	78			
รับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	4.716	5	.943	2.396	.045*
	ภายในกลุ่ม	28.735	73	.394		
	รวม	33.451	78			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.515	5	1.903	5.221	<.001*
	ภายในกลุ่ม	26.608	73	.364		
	รวม	36.123	78			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 ทดสอบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตามรายได้

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.531	3	.510	.580	.630
	ภายในกลุ่ม	65.989	75	.880		
	รวม	67.521	78			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.611	3	1.204	1.932	.132
	ภายในกลุ่ม	46.715	75	.623		
	รวม	50.326	78			
ด้านการควบคุม	ระหว่างกลุ่ม	2.224	3	.741	.865	.463
	ภายในกลุ่ม	64.285	75	.857		
	รวม	66.509	78			
รับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	4.711	3	1.570	4.098	.009 ^๕
	ภายในกลุ่ม	28.740	75	.383		
	รวม	33.451	78			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.390	3	.797	1.771	.160
	ภายในกลุ่ม	33.733	75	.450		
	รวม	36.123	78			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 ทดสอบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกด้านการรับผลประโยชน์จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายคู่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	\bar{X}	น้อยกว่า	5,001 - 8,000	8,001-11,000	มากกว่า 11,000
		5,000	3.9833	4.2656	3.7188
		3.6100			
น้อยกว่า 5,000	3.6100			*	
5,001-8,000	3.9833				
8,001-11,000	4.2656	*			
มากกว่า 11,000	3.7188				

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 เมื่อทดสอบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ด้านการรับผลประโยชน์ จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 - 11,000 บาท มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากกว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท

ตารางที่ 4.20 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจำแนกตาม ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
	ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	1.546	3	.515	.586
ภายในกลุ่ม		65.974	75	.880		
รวม		67.521	78			
ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3.139	3	1.046	1.663	.182
	ภายในกลุ่ม	47.187	75	.629		
	รวม	50.326	78			
ด้านการควบคุม	ระหว่างกลุ่ม	5.332	3	1.777	2.179	.098
	ภายในกลุ่ม	61.178	75	.816		
	รวม	66.509	78			

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ระดับการมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
รับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	.250	3	.083	.189	.904
	ภายในกลุ่ม	33.201	75	.443		
	รวม	33.451	78			
การมีส่วนร่วมโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.986	3	.329	.701	.554
	ภายในกลุ่ม	35.137	75	.468		
	รวม	36.123	78			

จากตารางที่ 4.20 ทดสอบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยมีสมการทั่วไปดังนี้

ตัวแปรต้น (X)

X₁: ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร

X₂: ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร

X₃: ความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร

X₄: ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรเหมาะสม

X₅: กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

X₆: เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ

X₇: สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ตัวแปรตาม (Y)

Y1 : ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

Y2 : ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

Y3 : ระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร

Y4 : ระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ในการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร แสดงได้ดังตารางที่ 4.21-4.25

ตารางที่ 4.21 ปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในภาพรวม

ปัจจัย	ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	.480**	<.001	ปานกลาง

* * มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง กล่าวคือ หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรให้ความสำคัญปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 4.22 ปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ปัจจัยการดำเนินธุรกิจ	ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับ ความสัมพันธ์
ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร	.416**	<.001	ปานกลาง
ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการ กลุ่มเกษตรกร	.290**	.010	ปานกลาง
ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร	.287**	.010	ปานกลาง
ด้านที่ทำการกลุ่มเกษตรกรเหมาะสม	-.055	.632	เล็กน้อย
ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	.203	.073	เล็กน้อย
ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ	.140	.217	เล็กน้อย
ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	.458**	<.001	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Y_1) ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร (X_1) ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร (X_2) ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร (X_3) และ ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (X_7) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

ตารางที่ 4.23 ปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ปัจจัยการดำเนินธุรกิจ	ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร	.444**	<.001	ปานกลาง
ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร	.337**	.002	ปานกลาง
ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร	.498**	<.001	ปานกลาง
ด้านที่ทำกรกลุ่มเกษตรกรเหมาะสม	.129	.257	เล็กน้อย
ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	.266*	.018	ปานกลาง
ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ	.306**	.006	ปานกลาง
ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	.239*	.034	เล็กน้อย

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ (Y_2) ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร (X_1) ด้านความน่าเชื่อถือ (X_2) ของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่ม ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม (X_3) และ ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ (X_6) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม (X_5) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง และด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (X_7) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่เล็กน้อย

ตารางที่ 4.24 ปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร

ปัจจัยการดำเนินธุรกิจ	ระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับความสัมพันธ์
ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร	.391**	<.001	ปานกลาง
ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร	.286*	.011	ปานกลาง
ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร	.359**	.001	ปานกลาง
ด้านที่ทำการกลุ่มเกษตรกรเหมาะสม	-.052	.651	เล็กน้อย
ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	.176	.120	เล็กน้อย
ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ	.174	.126	เล็กน้อย
ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	.376**	<.001	ปานกลาง

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร (Y_3) ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร (X_1) ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร (X_3) และด้านสวัสดิการของสมาชิก (X_7) กลุ่มเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง และด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร (X_2) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

ตารางที่ 4.25 ปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ปัจจัยการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์		
	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ระดับ ความสัมพันธ์
ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร	.131	.249	เล็กน้อย
ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการ กลุ่มเกษตรกร	.216	.056	เล็กน้อย
ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร	.495**	<.001	ปานกลาง
ด้านที่ทำกรกลุ่มเกษตรกรเหมาะสม	.078	.494	เล็กน้อย
ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม	.214	.058	เล็กน้อย
ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ	.304**	.007	ปานกลาง
ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	.350**	.002	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Y_4) ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มเกษตรกร (X_3) ด้านเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ (X_6) และด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (X_7) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล และมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง 2) เพื่อศึกษาระดับ การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และระดับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ซึ่งมีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 99 คน (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563) ดังนั้นผู้ศึกษาจึงใช้ สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และค่าความคาด เคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 เพื่อคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็น สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำนวน 79 คน และสุ่ม ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล 2) ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิก 3) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.969 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) % การทดสอบความแตกต่างของความ แปรปรวนของประชากร (F-test) และ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ในบทนี้จะกล่าวถึง สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ของการศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสาน บ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

1. สรุปผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไร้ผสมผสานบ้านดง อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง สรุปการศึกษาได้ ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

1.1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 79 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.30 ที่เหลือเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.70 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.40 รองลงมา มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.10 อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.40 อายุระหว่าง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.10 ไม่มีสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.50 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 7.60 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.80 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 3.80 มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.3 และไม่มีสมาชิกที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญา ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.60 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 8,001 – 11,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.30 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 11,000 บาทขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.10 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.90 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 19 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยกว่า 1 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.10

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร้ผสมผสานบ้านดง ให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร้ผสมผสานบ้านดง อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.21) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.81) ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ (\bar{X} = 4.73) ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม (\bar{X} = 4.52) ด้านความรู้สึกรับเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร (\bar{X} = 4.47) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร (\bar{X} = 4.11) และด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม (\bar{X} = 3.80) อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (\bar{X} = 3.07)

1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสาน
บ้านดง ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดคือ กลุ่มเกษตรกรมีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงานเพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาอยู่ในระดับมากคือกลุ่มเกษตรกรมีการสอนการผลิตสินค้า และการจำหน่าย อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.61$)

2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสาน
บ้านดง ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดคือ คณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงานได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.85$) และคณะกรรมการ มีการปฏิบัติงาน ด้วยความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก ($\bar{X} = 4.77$)

3) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่
ผสมผสานบ้านดง ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญระดับมากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.49$) และความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.46$)

4) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่
ผสมผสานบ้านดง ด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากคือ ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

($\bar{X} = 3.84$) และ ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีเครื่องอำนวยความสะดวกอุปกรณ์เครื่องมือที่สะดวกและทันสมัย ($\bar{X} = 3.75$)

5) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการมีดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือ การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.59$) และสามารถกู้ยืมเงินต่อเนื่องปีต่อปี ($\bar{X} = 4.44$)

6) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรได้อนุมัติอัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนจากกำไรสุทธิได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.76$) และชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกได้อย่างถูกต้องชัดเจน ($\bar{X} = 4.71$)

7) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงให้ความสำคัญกับปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงด้านสวัสดิการสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง คือการช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเจ็บป่วยเหมาะสม ($\bar{X} = 3.13$) และการช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเสียชีวิตเหมาะสม ($\bar{X} = 3.01$)

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.90$) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.86$) และการมีส่วนร่วม

ในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.30$)

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมการเลือกประธานดำเนินการกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.23$) และ มีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าเบี้ยเลี้ยง พาหนะ คณะกรรมการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.81$) มีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.81$) มีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.77$) มีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ ($\bar{X} = 3.67$) มีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ($\bar{X} = 3.65$) มีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินดำเนินกิจการประจำปี ($\bar{X} = 3.59$) และมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบประมาณทางการเงินและงบกำไรขาดทุนประจำปี ($\bar{X} = 3.57$)

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ในภาพรวม พบว่า พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการถือหุ้น (ทุนเรือนหุ้น) ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการฝากเงินออมทรัพย์กับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.20$) และมีส่วนร่วมในการกู้เงินกับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.09$) และ มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร ($\bar{X} = 3.48$) อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 3.11$)

1.2.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ ($\bar{X} = 3.35$) มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก ($\bar{X} = 3.34$) มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต ($\bar{X} = 3.27$) และ มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ($\bar{X} = 3.23$)

1.2.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ในภาพรวม พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น ($\bar{X} = 4.61$) และได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา อยู่ในระดับมาก คือ ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ ($\bar{X} = 3.53$) อยู่ในระดับปานกลาง คือ ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ (เช่น เงินสมทบสมาชิกเจ็บป่วยและเสียชีวิต) ($\bar{X} = 3.13$)

1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

โดยจำแนกตามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

1) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีเพศที่แตกต่างกัน

2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีอายุที่แตกต่างกัน

3) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

4) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 8,001 - 11,000 บาท มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากกว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท

5) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน

1.4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไรผสมผสานบ้านดงอำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง

1.4.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรโดยรวม และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจโดยรวม

ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีความสัมพันธ์โดยรวมในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง กล่าวคือ หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรให้ความสำคัญปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยรวมมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น

1.4.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรแยกเป็นรายด้าน และระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแยกเป็นรายด้าน

1) ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มเกษตรกร และ ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

2) ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความมั่นคงของกลุ่ม ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่ม ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม และ ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง และด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ ที่เล็กน้อย

3) ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร ด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร และ ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง และด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

4) ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ และ ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร้ผสมผสานบ้านดง อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง” เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีผลการศึกษาที่น่าสนใจและเห็นควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการอภิปรายปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

2.1.1 ผลการอภิปรายปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,001-8,000 บาท ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร 6-10 ปี สอดคล้องกับ จุริรัตน์ วงเวียน (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองตาก จังหวัดตาก พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท

2.1.2 ผลการอภิปรายปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร้ผสมผสานบ้านดง

ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด 4 ด้าน คือ ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านเงินปันผลเฉลี่ยคืน ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุน การกู้ยืม ด้านความรู้สึกรู้สึกการเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร ระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร และด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม และระดับระดับปานกลาง

คือ ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เห็นได้ว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรนั้นมีเหตุจูงใจมากจากการที่สมาชิกเห็นว่ากลุ่มเกษตรกรมีคณะกรรมการดำเนินการที่มีความน่าเชื่อถือ โดยมีความสามารถบริหารงานกลุ่มเกษตรกรให้มีผลกำไรส่งผลให้สมาชิกได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน จากการจัดสรรกำไรสุทธิ ซึ่งสืบเนื่องมาจากกลุ่มเกษตรกรสามารถเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืมให้แก่สมาชิกได้เป็นอย่างดี ทำให้สมาชิกรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่มเกษตรกรเนื่องจากกลุ่มเกษตรกรสามารถเป็นที่พึ่งพาและช่วยเหลือสมาชิกได้

1) ด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวมพบว่าปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดงในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเกษตรกรที่มีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง รองลงมาคือ กลุ่มเกษตรกรมีการสอนการผลิตสินค้าและการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ วิไล ชัดิมะ (2556) ซึ่งทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกที่มีความสำคัญในระดับมากปัจจัยหนึ่ง คือ ความมั่นคงของสหกรณ์

2) ด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงานได้อย่างถูกต้องชัดเจน รองลงมา คือ คณะกรรมการมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก สอดคล้องกับ ของ วิไล ชัดิมะ (2556) ซึ่งทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชรพบว่าปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง

3) ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของกลุ่มเกษตรกร รองลงมาคือ ความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ซึ่งสอดคล้องกับปวีณสมร คาวเรือง (2562) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกระพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ ด้านความรู้สึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสหกรณ์ รองลงมา คือการมีความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ แะน้อยที่สุดคือการมีความมั่นใจในระบบการทำงานในแต่ละฝ่ายของสหกรณ์

2.2.4 ด้านที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย รองลงมา คือ ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เครื่องมือที่สะดวก และทันสมัย สอดคล้องกับการศึกษาของ วิไล จัฒิมะ (2556) ซึ่งทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์นิคมนครชุม จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกที่มีความสำคัญในระดับมากปัจจัยหนึ่ง คือ สถานที่ตั้งของสหกรณ์เหมาะสม

2.2.5 ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับ การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ รองลงมา คือ สามารถกู้ยืมเงินต่อเนื่องปีต่อปี สอดคล้องกับการศึกษาของ ปวีณสมร ดาวเรือง (2562) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร หุบกระพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกที่มีความสำคัญในระดับมากที่สุด ปัจจัยหนึ่งคือ ด้านสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม

2.2.6 ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรได้อนุมัติอัตราเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนจากกำไรสุทธิได้อย่างเหมาะสม รองลงมา การชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน ให้แก่สมาชิกได้อย่างถูกต้องและชัดเจน สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ ว่างทอง (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสุกนิมิตกระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง พบว่า ปัจจัยด้านสหกรณ์ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก ด้านผลตอบแทนที่ได้รับอยู่ในระดับมาก

2.2.7 ด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับ การช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเจ็บป่วยเหมาะสม รองลงมา คือ การช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเสียชีวิตเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญญรัตน์ มาลัย (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัย การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจด้านสวัสดิการมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิกในระดับ ปานกลาง

2.2 ผลการอภิปรายระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไรผสมผสานบ้านดง

ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับมาก คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง คือ การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร โดยสรุปเป็นรายข้อดังต่อไปนี้

2.2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับมีส่วนร่วมการเลือกประธานดำเนินการกลุ่มเกษตรกร รองลงมา มีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร อยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าเฉลี่ยเลี้ยง พาหนะ คณะกรรมการดำเนินการ มีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร มีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร มีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ มีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี มีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินดำเนินกิจการประจำปี และน้อยที่สุด คือมีส่วนร่วมในการอนุมัติงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนประจำปี สอดคล้องกับวิไลพร ชันแก้ว (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบของสหกรณ์ รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจขออนุมัติงบการเงินประจำปี การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจรับสมาชิกใหม่ของสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องผ่านที่ประชุมสมาชิกสหกรณ์ ตามลำดับ

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับ มีส่วนร่วมในการถือหุ้น (ทุนเรือนหุ้น) รองลงมา มีส่วนร่วมในการฝากเงินออมทรัพย์กับกลุ่มเกษตรกร และมีส่วนร่วมในการกู้เงินกับกลุ่มเกษตรกร มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร และน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกร สอดคล้องกับ ธีัญญรัตน์ มาลัย (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรพร้าว จำกัด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสมาชิกสหกรณ์มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการเป็นประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มของสหกรณ์

และมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี ของสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ตามลำดับ

2.2.3 การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต และน้อยที่สุดคือมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สอดคล้องกับ มณฑลปรียา ระวังศรี (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด จังหวัดสระแก้ว พบว่าการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาเป็นรายข้อด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝากการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจการรวบรวมผลผลิตการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจซื้อ และการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปีอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2.2.4 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น รองลงมา คือได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ และน้อยที่สุด คือ ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ (เช่น เงินสมทบสมาชิกเจ็บป่วยและเสียชีวิต) สอดคล้องกับ จักรวาล คเชนทร (2556) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรวังน้ำเย็น จำกัด จังหวัดสระแก้ว พบว่า พบว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการฝากเงินจากสหกรณ์ การรับผลประโยชน์จากการกู้เงินจากสหกรณ์ การรับผลประโยชน์ เกี่ยวกับสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับ มาก รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ การรับผลประโยชน์จากการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ ตามลำดับ

2.3 ผลการอภิปรายระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.3.1 เพศ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีเพศแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับ วาธิดา สูงดีวงค์ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โคนมการเกษตรไชยปราการ จำกัด พบว่าสมาชิกที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน

2.3.2 อายุ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีอายุแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับ จักรวาล กษेत्र (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ชาวสวนกาแฟพะเยอร์ จำกัด จังหวัดระนอง พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน

2.3.3 ระดับการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ วิไลพร ชันแก้ว (2558) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรแม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมของสมาชิกแตกต่างกันในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ส่วนในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ไม่พบความแตกต่าง โดยทั้งในภาพรวม และรายด้านมีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.4 รายได้ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร รายได้โดยรวมไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ ปวีณสมร ดาวเรือง (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการดำเนินงาน และด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3.5 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ถ้าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ ปวีณสมร ดาวเรือง (2562) ซึ่งทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหุบกระพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่แตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันยกเว้น ระดับการมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน และด้านการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ผลการอภิปรายความสัมพันธ์ของปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร้ผลผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ในภาพรวมปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ที่ปานกลาง กล่าวคือ หากสมาชิกกลุ่มเกษตรกรให้ความสำคัญปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น โดยแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกรและด้านความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร และด้านสวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านกลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ฐัญรัตน์ มาลัย (2558) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก

สหกรณ์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จำนวน 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้สึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ความสะดวกในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ และผลตอบแทนที่ได้รับ (เงินปันผล/เฉลี่ยคืน)

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษา

3.1 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

1) ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนที่อาศัยอยู่ที่ใกล้เคียงกลุ่มเกษตรกรที่มีความรู้และมีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา เข้ามาสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร เพื่อนำความรู้ความสามารถ มาบริหารการดำเนินงาน ร่วมกันแสดงแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ไขปัญหา และเสนอแนะในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรให้มีการพัฒนาและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

2) กลุ่มเกษตรกรควรมีการจัดสรรสวัสดิการให้กับสมาชิกเพิ่มมากขึ้น เช่น สวัสดิการเพื่อช่วยเหลืองานศพ สวัสดิการเพื่อช่วยเหลือประสบภัยทางธรรมชาติ สวัสดิการเพื่อส่งเสริมการศึกษา ฯ เพราะเหตุผลที่สำคัญอย่างหนึ่งกับการเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ก็คือ สมาชิกต้องการรวมกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และคาดหวังให้กลุ่มเกษตรกรสามารถเป็นที่พึ่งให้กับสมาชิกได้ จะทำให้สมาชิกมีความรู้สึกภักดีในกลุ่มสมาชิกของตนเอง และอยากมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร

3) เปิดโอกาสให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการควบคุม และตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร เช่น มีการแบ่งกลุ่มและหมุนเวียนของสมาชิกให้เข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะของสมาชิกเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในการบริหารงานเป็นไปอย่างราบรื่นและพัฒนาขึ้นต่อไป

4) ส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เช่นการจัดอบรมให้ความรู้ในการทำเกษตรกรรมในด้านต่าง ๆ เพื่อที่สมาชิกจะได้นำมาเป็นแนวทางและต่อยอดในการประกอบอาชีพ และทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

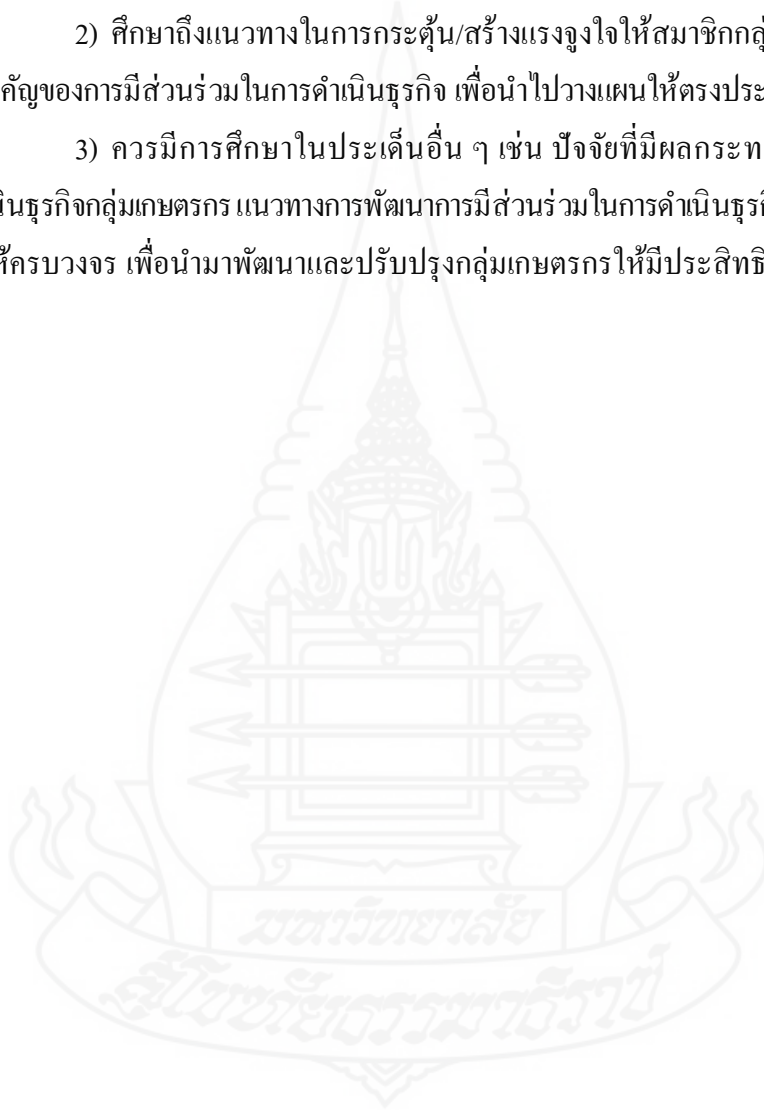
5) ส่งเสริมการจัดทำกิจกรรมร่วมกันของสมาชิก โดยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มเกษตรกร เช่น จัดกิจกรรมการทำความสะอาดที่ทำการของกลุ่มเกษตรกร จัดกิจกรรมเพื่อการกุศล และเพื่อสาธารณประโยชน์พัฒนากลุ่มเกษตรกร เพื่อที่สมาชิกจะได้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งและสำคัญกับกลุ่มเกษตรกรของตนเอง

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งถัดไป

1) ควรศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร หรือ สหกรณ์อื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อเปรียบเทียบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร เหมือนกัน หรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมหรือพัฒนากลุ่มเกษตรกรต่อไป

2) ศึกษาถึงแนวทางในการกระตุ้น/สร้างแรงจูงใจให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ เพื่อนำไปวางแผนให้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น

3) ควรมีการศึกษาในประเด็นอื่น ๆ เช่น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกร แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกร และทำธุรกิจให้ครบวงจร เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงกลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 12. (2559). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2547. สืบค้นจาก <https://www.cad.go.th>
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2550). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: กองวิชาการ
กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง. (2563). รายงานกิจการประจำปี 2563. ลำปาง:
กลุ่มเกษตรกรบ้านดง.
- จักรวาล คเชนทร (2556). การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์
ชาวสวนกาแฟเปเปอร์ จำกัด จังหวัดระนอง. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- จิรรัตน์ วงเวียน (2559). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรเมืองตาก จำกัด จังหวัดตาก. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- ชัยรัตน์ มาลัย. (2558). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ
ของสหกรณ์ การเกษตรพร้าว จำกัด. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่
- ปวีณสมร ดาวเรือง. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์
การเกษตรหุบกะพง จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. (ค้นคว้าอิสระปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- พงศธร มณีวงษ์ (2556). การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร
ยางชุมน้อย จำกัด จังหวัดศรีสะเกษ. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- มณฑิยา ระวีงศ์.(2556). การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
วังน้ำเย็น จำกัด (ค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- วชรวัชร งามละม่อม. (2559). ทฤษฎีการมีส่วนร่วม. สืบค้นจาก
http://learningofpublic.blogspot.com/2016/02/blog-post_79.html

- วรรณ วาศัยทอง (2557). ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ
ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองลำปาง. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- วาธิตา สูงติวงศ์ (2561). การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โคนมการเกษตร
ไชยปราการ จำกัด. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- วิไล ชัดิมะ. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
นิคมนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร. (การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- วิไลพร ชันแก้ว. (2558). การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การเกษตร
แม่จัน จำกัด จังหวัดเชียงราย. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7. (2561). รายงานผลการตรวจสอบบัญชี 2561
สหกรณ์ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7. ลำปาง.
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7. (2562). รายงานผลการตรวจสอบบัญชี 2562
สหกรณ์ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7. ลำปาง.
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7. (2561). รายงานผลการตรวจสอบบัญชี 2563
สหกรณ์ตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 7. ลำปาง.
- อรทัย แสงสีจันทร์ (2557). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเชิงคำ
จำกัด จังหวัดพะเยา. (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี

ภาคผนวก

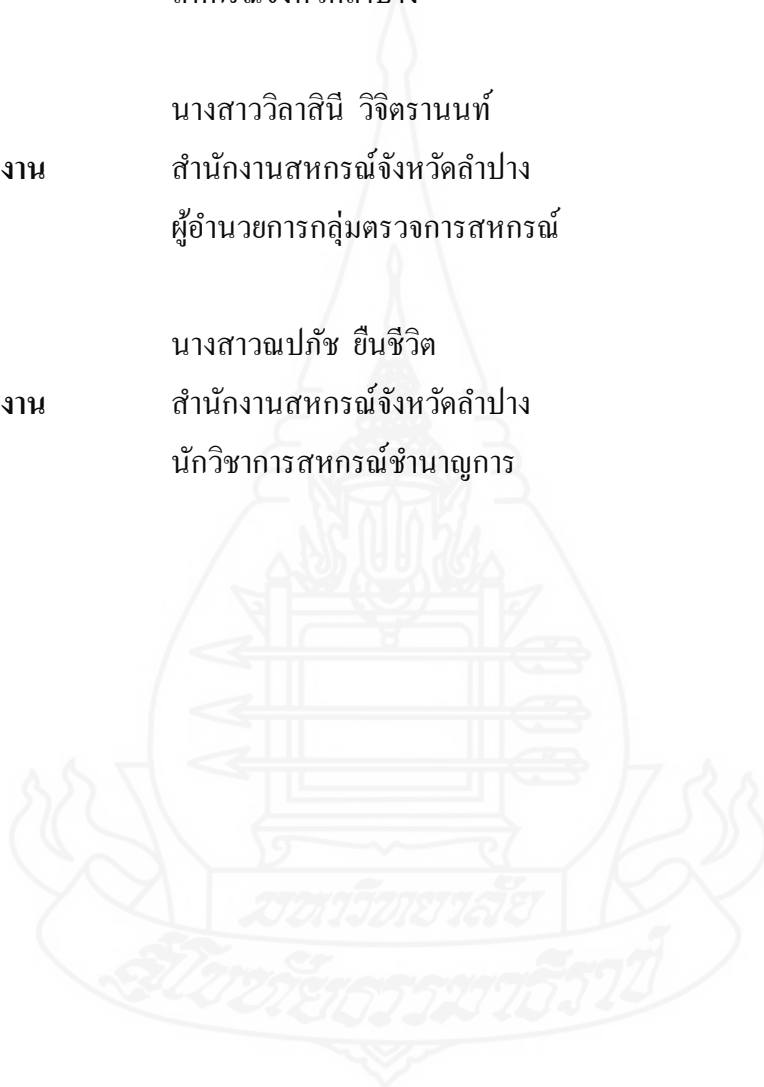

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ
(แบบสอบถาม)

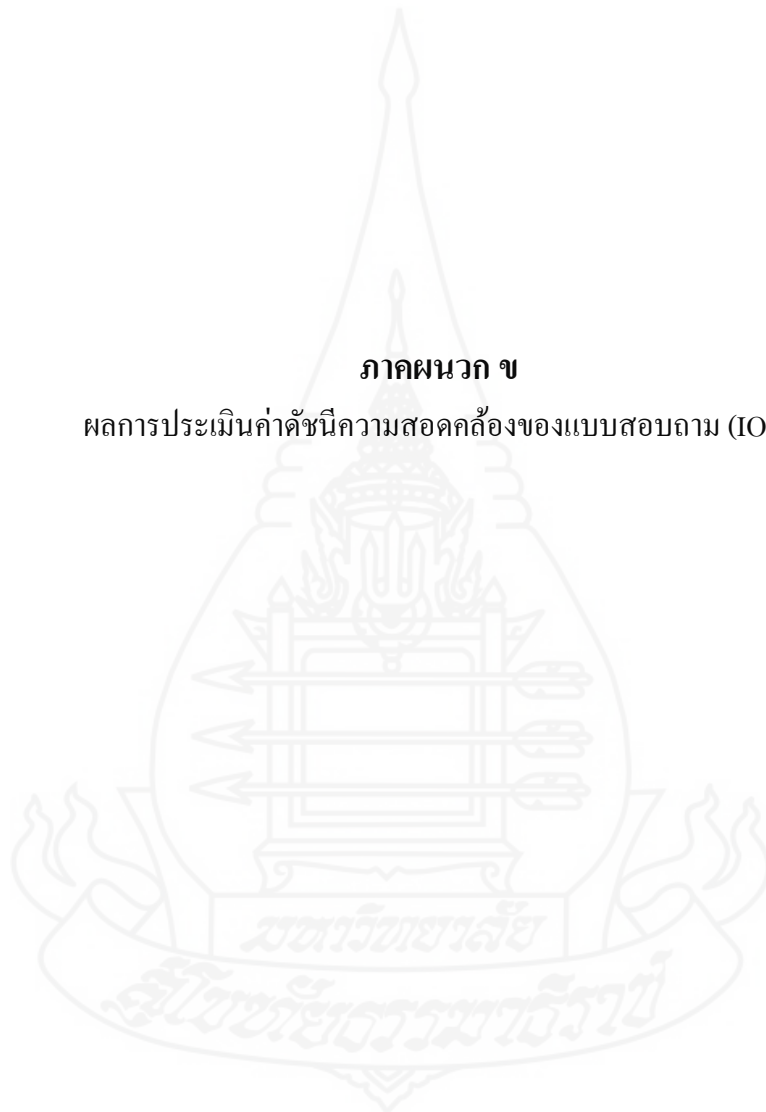
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

ชื่อสกุล	นายสาธิต ปานขำ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง
ตำแหน่ง	สหกรณ์จังหวัดลำปาง
ชื่อสกุล	นางสาววิลาสินี วิจิตรานนท์
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจการสหกรณ์
ชื่อสกุล	นางสาวณปภัช ยืนชีวิต
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในการดำเนินธุรกิจกลุ่มเกษตรกรทำไร่
ผสมผสานบ้านดง

ข้อ	ผู้ที่ยวชาญ			IOC = $\frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
2	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
3	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
4	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
5	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
ส่วนที่ 2: ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร					
ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร					
6	1	0	1	0.67	นำไปใช้ได้
7	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร					
8	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
9	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
ความรู้สึกเป็นใจของกลุ่มเกษตรกร					
10	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
11	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม					
12	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
13	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม					
14	0	1	1	0.67	นำไปใช้ได้
15	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ					
16	1	1	0	0.67	นำไปใช้ได้
17	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อ	ผู้เกี่ยวข้อง			IOC = $\frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ส่วนที่ 2: ปัจจัยด้านองค์การและลักษณะการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (ต่อ)					
สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร					
18	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
19	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
ส่วนที่ 3: ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่มผสมผสานบ้านดง					
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
20	1	1	0	0.67	นำไปใช้ได้
21	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
22	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
23	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
24	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
25	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
26	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
27	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
28	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
29	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน					
30	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
31	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
32	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
33	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
34	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร					
35	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
36	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
37	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
38	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้

ชื่อ	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC = $\frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ส่วนที่ 3 : ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง(ต่อ)					
39	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
40	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้
41	1	1	0	0.67	นำไปใช้ได้
42	1	1	1	1.00	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

**ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง**

เรียน ท่านสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยนักศึกษาบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีความประสงค์ ศึกษปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง โดยงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

อนึ่ง การตอบแบบสอบถามนี้ ผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อการทำงานหรือการมีส่วนร่วมของท่านในกลุ่มเกษตรกร ข้อมูลทั้งหมดนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ทั้งนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านมา ณ โอกาสนี้

กนกฤทัย จันทวงศ์
นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 : ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

ส่วนที่ 3 : ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

ส่วนที่ 1: ปัจจัยส่วนบุคคล

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

() 1) ชาย

() 2) หญิง

2. อายุ

() 1) ไม่เกิน 20 ปี

() 2) 21-30 ปี

() 3) 31-40 ปี

() 4) 41-50 ปี

() 5) 51-60 ปี

() 6) มากกว่า 60 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา

() 2) ประถมศึกษา

() 3) มัธยมศึกษาตอนต้น

() 4) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

() 5) ปริญญาตรี

() 6) สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

() 1) น้อยกว่า 5,000 บาท

() 2) 5,001 – 8,000 บาท

() 3) 8,001 -11,000 บาท

() 4) มากกว่า 11,000 บาท ขึ้นไป

5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

() 1) น้อยกว่า 1 ปี

() 2) 1 – 5 ปี

() 3) 6 – 10 ปี

() 4) 10 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการดำเนินธุรกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ผสมผสานบ้านดง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

โดยในแต่ละข้อให้ท่านพิจารณาระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ปัจจัยการดำเนินงาน	ระดับความสำคัญที่ทำให้ท่านตัดสินใจมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร				
	5	4	3	2	1
ความมั่นคงของกลุ่มเกษตรกร					
6. กลุ่มเกษตรกรมีการสอนการผลิตสินค้าและการจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง					
7. กลุ่มเกษตรกรมีเงินทุนเพียงพอต่อการดำเนินงาน เพื่อสามารถให้บริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง					
ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร					
8. คณะกรรมการมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือของกลุ่มสมาชิก					
9. คณะกรรมการให้ข้อมูลทางด้านงบประมาณ แผนงาน ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน					
ความรู้สึกรักเป็นเจ้าของของกลุ่มเกษตรกร					
10. ท่านมีความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร					
11. ท่านมีความเชื่อมั่นในชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของกลุ่มเกษตรกร					
ที่ทำการของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสม					
12. ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์เครื่องมือที่สะดวกและทันสมัย					
13. ที่ทำการกลุ่มเกษตรกรมีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย					

ปัจจัยการดำเนินงาน	ระดับความสำคัญที่ทำให้ท่านตัดสินใจมีส่วนร่วมดำเนินงานกับกลุ่มเกษตรกร				
	5	4	3	2	1
กลุ่มเกษตรกรเป็นแหล่งเงินทุนการกู้ยืม					
14. สามารถกู้ยืมเงินต่อปีต่อปี					
15. การจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้					
เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับ					
16. ที่ประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรได้อนุมัติอัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนจากกำไรสุทธิได้อย่างเหมาะสม					
17. ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน ให้แก่สมาชิกได้อย่างถูกต้องและชัดเจน					
สวัสดิการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร					
18. การช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเจ็บป่วยเหมาะสม					
19. การช่วยเหลือทุนสงเคราะห์สมาชิกเสียชีวิตเหมาะสม					

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไรผสมผสานบ้านดง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

โดยในแต่ละข้อให้ท่านพิจารณาระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมทุกครั้ง
4	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมหนึ่งปีครั้ง
3	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมสามปีครั้ง
2	คะแนน	หมายถึง	มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมนาน ๆ ครั้ง
1	คะแนน	หมายถึง	ไม่มีการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมเลย

การมีส่วนร่วม	ระดับความสำคัญที่ทำให้ท่าน ตัดสินใจมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจ กับกลุ่มเกษตรกร				
	5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
20. มีส่วนร่วมเสนอร่างระเบียบข้อบังคับ					
21. มีส่วนร่วมในการอนุมัติแผนงานและงบประมาณรายจ่ายประจำปี					
22. มีส่วนร่วมในการอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี					
23. มีส่วนร่วมเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร					
24. มีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินดำเนินกิจการประจำปี					
25. มีส่วนร่วมในการอนุมัติงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนประจำปี					
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (ต่อ)					
26. มีส่วนร่วมในการพิจารณาค่าเบี่ยเลี้ยง พาหนะ คณะกรรมการดำเนินการ					
27. มีส่วนร่วมการเลือกประธานดำเนินการกลุ่มเกษตรกร					
28. มีส่วนร่วมในการเลือกกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร					
29. มีส่วนร่วมในการเลือกผู้ตรวจสอบกิจการกลุ่มเกษตรกร					
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน					
30. มีส่วนร่วมในการถือหุ้น (ทุนเรือนหุ้น)					
31. มีส่วนร่วมในการฝากเงินออมทรัพย์กับกลุ่มเกษตรกร					
32. มีส่วนร่วมในการกู้เงินกับกลุ่มเกษตรกร					
33. มีส่วนร่วมในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร					
34. มีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับกลุ่มเกษตรกร					
การมีส่วนร่วมในการควบคุม/ตรวจสอบกิจการของกลุ่มเกษตรกร					
35. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ด้านธุรกิจเงินรับฝาก					
36. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ด้านธุรกิจสินเชื่อเงินกู้					
37. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย					
38. มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต					

การมีส่วนร่วม	ระดับความสำคัญที่ทำให้ท่าน ตัดสินใจมีส่วนร่วมดำเนินธุรกิจ กับกลุ่มเกษตรกร				
	5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์					
39. ได้รับเงินปันผลจากทุนเรือนหุ้น					
40. ได้รับเงินเฉลี่ยคืนจากการร่วมทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร					
41. ได้รับผลประโยชน์ทางวิชาการด้านการส่งเสริมอาชีพ					
42. ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ (เช่น เงินสมทบสมาชิกเจ็บป่วยและเสียชีวิต)					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวกนกฤทัย จันทวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	30 พฤศจิกายน 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจ (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2554
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ตำแหน่ง	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์

